

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU a primit pe reprezentanții Societății „Citroen Automobil”

Președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit, vineri, pe tovarășii general și Pierre Doumont, director la Societatea „Citroen Automobil”, care au făcut o vizită în țara noastră. La primire au luat parte tovarășii George Oprea, prim viceprim-ministru al guvernului, Ioan Avram, ministrul industriei construcțiilor de mașini, Dumitru Aninoiu, ambasadorul nostru la Paris...

Știința

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LII Nr. 12547 Simbătă 25 decembrie 1982 6 PAGINI — 50 BANI

În lumina sarcinilor stabilite de Conferința Națională, în întâmpinarea aniversării Republicii

Au îndeplinit planul anual

75 de unități industriale din județul Prahova

Numărul întreprinderilor și unităților economice prahovene care și-au realizat integral planul anual al producției-mărfi se ridică la 75. Printre unitățile care au ajuns la cota finală industrială a anului '82 se numără: Întreprinderea de anvelope „Victoria” din Florești, rafinăriile din Cîmpina și „Vega” din Ploiești, Întreprinderea de utilaj pentru industria cauciucului din Băicoi, cea de hîrtie din Buzeni și altele. Avansul de timp cîștigat din posibilitatea acestor colective muncitorești vor realiza o producție suplimentară în valoare de aproape 1 miliard de lei. O bună parte din acest important spor de producție a și luat calea exportului ca urmare a unor comenzi urgente suplimentare primite din partea unor firme străine. (Constantin Căpraru).

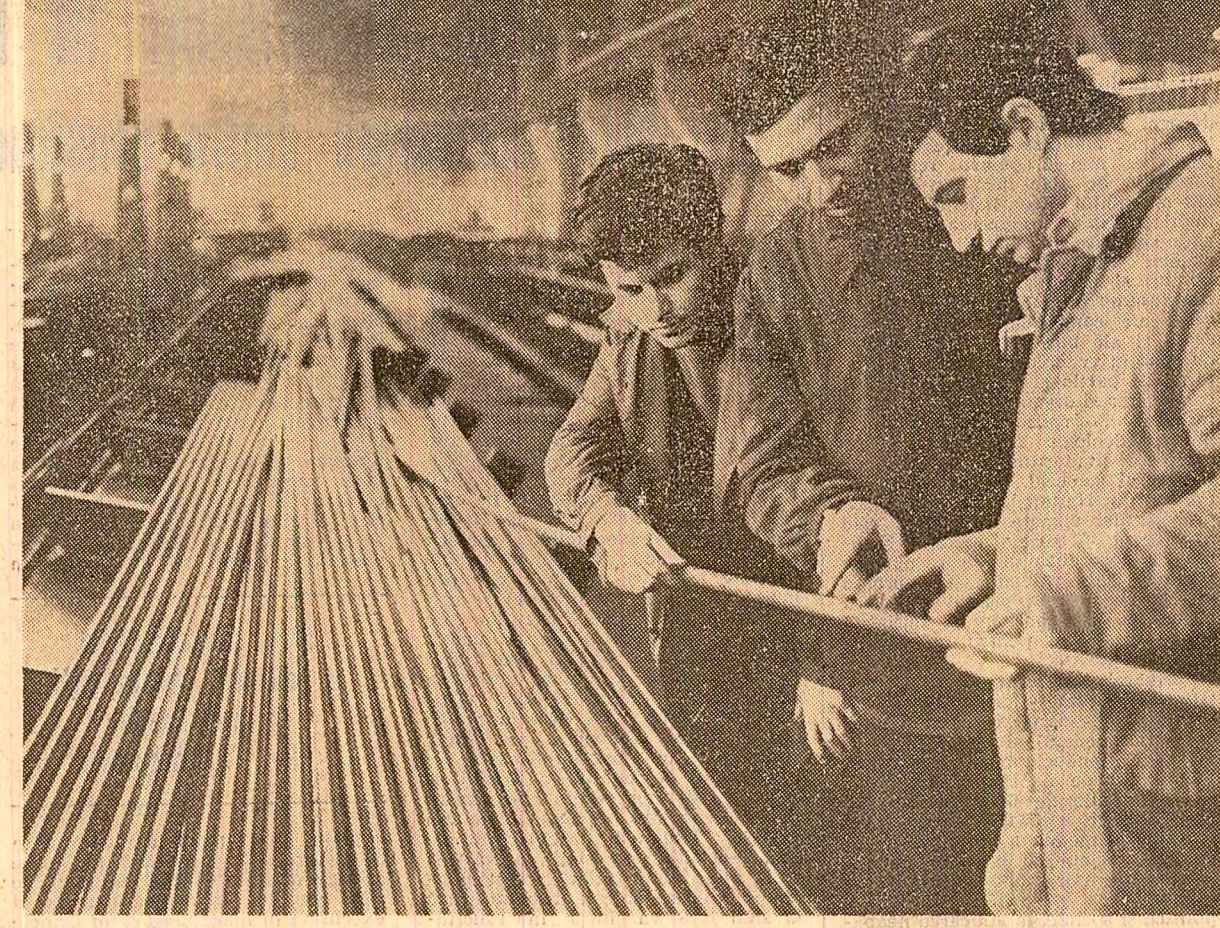
40 de unități industriale din județul Botoșani

Eforturile susținute prin care muncitorimea botoșăneană traduce în fapte hotărîțile adoptate de Conferința Națională a partidului se concretizează, pînă la această dată, în îndeplinirea planului anual la producția-marfă de către 40 unități industriale din județ. În zilele rămase din acest an, cele 40 de colective muncitorești vor realiza și livra suplimentar o volum de produse în valoare de aproape 300 milioane lei, între care figurează peste 1.300 electropompe, centrifugă, 70 tone utilaje și mașini pentru industria ușoară, confecții-textile, mijloace de automatizare, mecanică fină și elemente hidropneumatice. Întregul spor va fi realizat pe seama creșterii productivității muncii, în timp ce cheltuielile totale și materiale au fost reduse cu 7,6 %, respectiv, 15,3 lei la fiecare 1.000 lei producție-marfă. (Silvestru Almet).

Producție fizică peste prevederi

MUREȘ: Între realizările cu care oamenii muncii din industria județului Mureș întâmpină apropiata aniversare a Republicii, la loc de cinste se află învîrșirea, peste sarcinile de plan, a numeroase produse utile economiei naționale, în valoare de peste 300 milioane lei. Acestea se concretizează, între altele, în 445 tone utilaje tehnologice pentru industria chimică, produse de mecanică fină, echipamente hidraulice și pneumatice în valoare de 2,1 milioane lei, 1.325 tone utilaje pentru exploatarea și prelucrarea lemnului, 11.300 tone îngrășăminte cu fosfor. O atenție deosebită a fost acordată producerii materialelor de construcții, șantierelor primind în plus 1.000 mc prefabricate din beton armat, 2,8 milioane cărămizi și blocuri ceramice, 2.800 mc cherestea. Este de remarcat că acest spor de producție a fost obținut în condițiile în care unitățile industriale au economisit în acest an 57.919 MWh energie electrică și peste 50 milioane mc gaze naturale. În trunchiul întrecerii se situează colectivele de la întreprinderile „Prodcomlex” din Tîrgu Mureș, I.U.P.S., Combinatul chimic din Tîrnăveni. (Glu. Giurgiu).

TELEORMAN: Oamenii muncii din industria județului Teleorman întâmpină apropiata aniversare a 35 de ani de la proclamarea Republicii cu noi și importante succese în producție. Astfel, în perioada care a trecut din acest an au fost obținute peste plan 31.000 tone țigări, 19 milioane metri cubi gaze asociate utilizabile, mașini și utilaje agricole în valoare de 30 milioane lei, piese de schimb pentru tractoare în valoare de 46 milioane lei, 1.300 tone țevi sudate din oțel, 120 tone utilaje chimice, 120.000 rulmenți, 6.370 mc prefabricate din beton armat, 1.760 mc cherestea și alte produse necesare economiei naționale. (Ștan Ștefan).

Colectivul întreprinderii de țevi „Republica” este intens preocupat de sporirea eficienței producției. Astfel, prin creșterea calității produselor și reducerea consumurilor materiale în 11 luni din acest an planul producției nete a fost depășit cu 2,4 la sută. În imagine: se efectuează controlul unui lot de țevi fabricate

PRIORITĂȚI ÎN ECONOMIE — DEZVOLTAREA BAZEI DE MATERII PRIME ȘI ENERGETICE

Un aport mai susținut al cercetării la valorificarea superioară a minereurilor neferoase

— În spiritul măsurilor stabilite prin programul special privind valorificarea superioară și dezvoltarea bazei de materii prime a țării, adoptat de Conferința Națională a partidului, pentru acoperirea în cea mai mare parte a necesarului de materii prime minerale din resurse interne, cercetării îi revin sarcini de mare răspundere. Cum acționază colectivul de muncă al Institutului Băimărean pentru înfăptuirea acestora? — În Raportul prezentat la Conferința Națională a partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu făcea următoarea precizare: „Situația pe primul plan lărgirea bazei proprii de materii prime, sporirea gradului de asigurare din resurse interne a necesităților economiei naționale și reducerea substanțială a importurilor. În acest scop se va intensifica activitatea de descoperire și punere în valoare a noi zăcămintele de substanțe minerale utile și se va accentua creșterea industriei extractive.” Programul la care v-ați referit adineșteți îl lărgiște acest principiu, stabilindu-i noi parametri și exigențe în lumina Raportului prezentat Conferinței Naționale de securitate general al partidului. În programul propriu al Institutului nostru ne-am fixat ca obiective prioritare elaborarea, în comun cu specialiștii din unitățile de producție, a unor soluții tehnice și tehnologice moderne, pentru exploatarea intensivă, în condiții eficiente din punct de vedere economic, extragerea și îmbogățirea minereurilor cu conținuturi scăzute, creșterea gradului de valorificare a metalelor din minereurile neferoase, reducerea pierderilor de substanțe utile în procesul de lucrări, recuperarea metalelor din haldale miniere, zguri metalurgice și din alte produse secundare etc. Acordăm prioritate lucrărilor menite să asigure creșterea capacității de producție la zăcămintele aflate în exploatare, precum și punerii în exploatare a noi rezerve. În acest cadru preocupările Institutului se îndreaptă spre optimizarea pregătirii lucrărilor de exploatare, elaborarea, aplicarea și extinderea tehnologiilor de mare productivitate, pentru săparea și susținerea lucrărilor miniere la Baia Sprie, Baia Borsă, Rodna, Herja și altele.

ZONA MONTANĂ — marea pășune a zootehniei

În geografia României, Munții Carpați reprezintă un tot unitar de inestimabilă importanță pe multiple planuri: economic, biologic, cultural, spiritual. Ocupînd o treime din teritoriul țării, munții constituie un rezervor vital de energie, de materii prime pentru industrie, de apă și oxigen. Tot ei, Munții Carpați, prin mediul lor natural, au creat excelente condiții pentru practicarea de către populația stabilă aici din cele mai vechi timpuri a unei îndeletniciri economice de bază: creșterea animalelor. Dar să privim mai atent câteva date care pun în lumină importanța forță economică de sălășluiește în Carpați România, ca și cîteva aspecte mai puțin cunoscute privind populația din această zonă și aportul ei la dezvoltarea țării. • Circa 1.400.000 hectare de teren agricol este suprafața deținută de cele 588.000 gospodării individuale care crește aproximativ 900.000 tauri și două milioane ovine. În cele 601 localități rurale și 61 orașe situate în zone de munte trăiesc și muncesc circa două milioane de locuitori. • Importanța zootehniei montane, ca furnizor de produse agroalimentare și de materii prime energetice reciclabile, se evidențiază prin realizarea a 2 la sută din producția de lapte a țării, 18,8 la sută din cea de lînă, 25 la sută din cea de fructe și a altor produse agricole. În ansamblul programului dezvoltării României socialiste, eforturi deosebite la scară națională au fost consacrate dezvoltării cu prioritate a agriculturii din zonele de cîmpie și deal. În fațetele dovedesc că pe această cale s-au obținut realizări remarcabile în sporirea producției vegetale și animale, în creșterea nivelului de trai al țărănimii. Zonele montane nu s-au putut înscrie între priorități, o vreme, întrucît erau considerate ca fiind deosebit de sărăcuțe, datorită condițiilor de viață și a nivelului de trai scăzut. În ultimul deceniu, conducerea partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu au urmărit îndeaproape soluționarea problemelor complexe pe care le ridică dezvoltarea agriculturii în zonele de munte. Au fost asigurati reproducători de rasă și material săditor, se acordă asistență tehnică de specialitate și s-a îmbunătățit prelucrarea de contactare și achiziția la produsele agricole. Recent, în zona de munte au fost înființate primele stațiuni pentru meca-

Pentru afirmarea Ideologiei revoluționare în confruntarea contemporană de idei Ce urmarec recentele teorii care fac APOLOGIA „UMANISMULUI CAPITALIST”? PAGINA A IV-A

Convorbire cu tovarășul dr. ing. Ilie PARASCHIV directorul Institutului de cercetări, inginerie tehnologică și proiectări pentru minereuri neferoase din Baia Mare

carea gradului de mecanizare și automatizare a lucrărilor în extracția și prelucrarea minereurilor. Ce face pe această linie Institutul? — De bună seamă, tehnologiile noi presupun mecanisme noi. În acest context au fost proiectate și realizate, cu sprijinul Institutului Ministerului Industriei, Construcțiilor de Mașini, instalații de perforat, găuri lungi, mașini de extracție cu tobă, cărucioare de perforare cu mai multe brațe, vagonetei autodescărcătoare, vagonetei navete, aparate de încărcat găuri de mină cu explozivi și altele. S-au elaborat documentații și se află în diferite faze de asimilare cărucioare de perforat în evantai, instalații de plantat ancore, mașină de perforat și încărcat cu brațe, mașină de încărcat cu cupă, perforatoare hidraulice ș.a. Prin introducerea acestora în subte-

ran se au în vedere creșterea productivității muncii cu 15 pînă la 20 la sută, reducerea costului pe tonă de minereu cu 20 de lei, concomitent cu reducerea efortului fizic și îmbunătățirea condițiilor de microclimat în subteran. În domeniul prelucrării minereurilor neferoase, preocupările colectivului nostru au în vedere cu prioritate creșterea gradului de valorificare a metalelor, adică sporirea cantității de substanță minerală utilă extrasă, deși concomitent sporite gradul de dificultate la prelucrarea acestora pentru obținerea de concentrate. — De exemplu... și cu ce rezultate... — În urma aplicării și generalizării la Flotatia centrală și exploatarea de preparare Săsar din Baia Mare, la uzinele de preparare Tarnița, Baia Borsă și Rodna a măcinării autogene a minereurilor neferoase, capacitatea de prelucrare a crescut cu 10 pînă la 30 la sută, concomitent cu îmbunătățirea indicatorilor tehnologici și de consum în prepararea acestor minereuri. Au fost proiectate și realizate industrial mori autogene cu dia-

(Continuare în pag. a II-a)

DIN ACTUALITATEA SOCIALISTĂ A ȚĂRII

reporaje • însemnări

VASLUI Prezență viguroasă pe harta industrializării

ori mai mare decît în 1968; dacă știm că de 21 de ani Congresul al IX-lea al partidului și pînă acum s-au creat 30.000 de locuri de muncă — număr ce definește sintetic renasterea (sau, poate, ar fi mai corect spus „nasterea”) municipiului. — La marginea orașului, dealul înalt, bătut acum de culorile soarelui, al Chisocăului. De aici — spune legenda — a condus, cu 507 ani în urmă, Ștefan cel Mare ostile sale în marea bătălie de la Podul Înalt, și în adevăr înaltă în istoria noastră. Anul acesta, industria municipiului Vaslui va da o produc-

de aparate de măsură și de control, unitate modernă, unde se produc vreo 50 de tipodimensiuni de aparate neelectrice pentru măsurarea presiunii și temperaturii. Inginerul Petru Oprea, cel care ne conduce prin fabrică, e... bătrîn. Nu conștientizăm că pe acul de nastere — nu — așa e tînrăci acolo, în întreprindere,

prefaceri în peisajul patriei. — Sîntem peste cincizeci și trei de mii de locuitori — ne spune tovarășul Critogore Munteanu, primarul municipiului. Înfișurarea orașului despre care spuneți că v-a plăcut, se datorază fiecărui dintre ei. Avem comaritate dovezii ale dragostei lor față de așezare, ale grîții cu care veștează la păstrarea frumoasei ei înfățișări. Moldoveanul, stîti și dumeavoastră, e sentimentă, poate că de asta arată orașul ca o grădiniță înrînjită — are cincizeci de mii de grădiniari care îl iubesc. Am construit două cartiere complet noi, acum este în construcție al treilea — aproape 17.000 de copii meșteșuguri de apartamente s-au și dat în folosință. Avem cîinci licee și opt școli generale în care învățătorii au aproape 17.000 de copii și tineri. Putem să spunem că Vasluiul se naște și renaște în fiecare zi. Iar noi, cei pe care obstea ne-a ales în fruntea ei, nu avem alt fel decât acela de a nu-i dezamînti încrederea. — Muzeul județean, sala închinată faptelor Donnului Ștefan. Ascultăm cu emoție imnul național, în tonul de voce al unor copii. Sînt pionierii și soimii al patriei de la Școala nr. 7; cei din urmă vor deveni pionierii Ceremoniului și emblemează nu doar pe prolaștii de vîrstă așezării lor, aflați de față. Și, de dincolo de timp, parcă însoții și ascultă corul de cristal în clipa cînd întonează imnul „Tot înainte”. — Orașul întreg revireberiază aceste două cuvinte. O vastă bătaie de inimă, adîmca celor ale tuturor orașelor Republicii, este cuprinsă în ele.

George-Radu CHIROVICI

PAGINA A III-A

ÎMPREUNĂ CU POPORUL

de Gheorghe TOMOZEI

Ne place să rememorăm preceptele de viață și luptă care au hrănit scrisa înaintașilor și încercăm, noi, scriitorii României de azi, să realizăm o comuniune trînică între idealurile poporului și ambițiile atleterelor noastre. — Litera înscrisă pe filă, gîndul exprimat între copertă de carte poartă, fierbinte, semnul apartenenței noastre, prin desime și vocație, în marile idei care i-au însușit pe bărbății neamului. Și cea mai înaltă dintre mirările noastre este conștiința continuității străinii scîrbi care a început cu etnoții cere nelii, se urmează cu noi și e gata să treacă sub pașii celor ce vor veni. — În tot ce sîntem ne mărturisim convingerea că avem datorie de a împlini legămîntele patetice și cu fiere care poet nu cunoaște o definiție revelată, dar programului etic și estetic ce ne animă. Nu există misiuni încheiate, nu există ideal și imagini cu seșuri definite revelate, dar în preajma zilei Republicii și octogenarului par a trăi aceleși neliniști în fața călîmării, același dor de a reparacurge, stîmber ori de a ispiți cu pasul altele noi, încă nevitate și astfel ciclul impresionant de to-muri, numite emblematice opere ori cu modestie arheizante doar scrieri, nu devine decît un crenel din marea turn al cetății, al constituirii colective. — Devenit constituția a cetății, poetul rămîne veșnic îndatorat vîtrei primordiale ce l-a ivit.

Noi capacități de producție

FOCSANI. În cadrul unităților de pe platforma industrială a municipiului Focșani au fost realizate în aceste zile noi capacități de producție. Astfel, la fabrica de elemente hidraulice din cadrul Întreprinderii de scule și elemente hidraulice a fost pusă în funcțiune o capacitate destinată realizării de echipament tehnologic. O nouă capacitate a fost pusă în funcțiune și la Întreprinderea mecanică. În acest fel, laminorul de profil, mijlocii, își va spori producția anuală cu încă 200.000 tone laminate. (Dan Drăgulescu). GHEORGHENI. În cadrul noului turnătorii de la Întreprinderea mecanică Gheorgheni a fost pusă în funcțiune ultima linie de turnare. Importantul succes pe care colectivul de oameni ai muncii români și maghiari de aici îl dedică apropiații aniversării a Republicii, marchează finalizarea lucrărilor de recardare la circuitul producției a acestor mari turnătorii, care realizează, anual 24.000 tone piese din fontă. (I. D. Kiss).

În lumina sarcinilor stabilite de Conferința Națională a partidului, în întîmpinarea celei de-a 35-a aniversări a Republicii

Fiecare colectiv își face bilanțul muncii acestui an, fiecare colectiv își hotărăște programul muncii viitoare

ÎN INDUSTRIE

Eficiența economică—expresie practică a eficienței activității de partid

Este firesc ca hotărîrile Conferinței Naționale a partidului să reprezinte pentru comunistii axul direcțional...

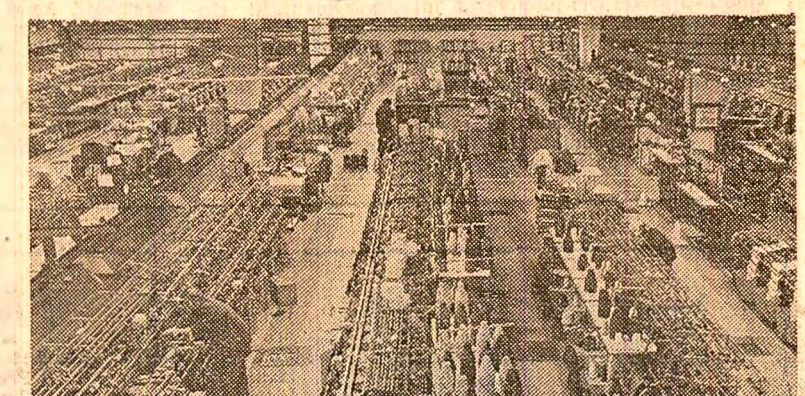
metalice de la UZINA DE RADIAȚII, echipament metalic, obiecte și armături sanitare...

tuit principalele jaloane în conceperea activității noastre pe primul trimestru...

Pentru un stări bun în noul an de muncă, Organizația de bază din secția montaj 2 de la ÎNTRINDEREA DE UZILAJE ȘI PIESE DE SCHIMB...

mal așteptat abonamentele și am cumpărat mai multe zăbre, iar agitații au citit în grupurile de muncitori...

Cum acționează organizațiile de partid din sectorul 6 al Capitalei pentru transpunerea în viață a sarcinilor reieșite din hotărîrile Conferinței Naționale a partidului

Imagine din secția tricotate a întreprinderii „Tricotova” — unitate modernă din sectorul 6 al Capitalei

tră. Apoi, biroul organizației de bază a stabilit un colectiv care, pornind de la ideile cuprinse în documentele Conferinței și de la cunoașterea realităților din sector...

Redimensionarea întregii activități politice și organizatorice în lumina documentelor Conferinței Naționale...

ÎN INVESTIȚII

OBIECTIVELE DIN INDUSTRIA RECICLĂRII MATERIALELOR — PUSE NEÎNTÎRZIAT ÎN FUNCȚIUNE prin buna conlucrăre dintre constructor și beneficiar

Este cunoscută importanța deosebită ce trebuie acordată finalizării neîntîrziată a obiectivelor de investiții...

Întreprinderea „Independența” Sibiu, coloana de rectificare și colona de absorbție (furnizor: Întreprinderea de Uzilaj Chimic Făgăraș)...

zării București) sînt așteptate pînă și ultima aflată în execuție beneficiarul? Într-o altă parte, este vorba de răcitorul de condens, bateria răcitoare...

Formarea omului nou, cu o conștiință mai înaltă — idee subliniată deosebit de pregnant în Raportul secretarului general al partidului...

Pe șantierele a două instalații importante din Tirnăveni

Stadiul actual al execuției instalației este avansat. Mai sînt de asigurat unele pompe, AMC-uri și alte utilaje mărunt...

„Conceperea unitară a activității de partid în ansamblu său, pe coordonatele de fond ale Raportului prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu...

Trbuie spus însă că nici constructorii, montorii și beneficiarul nu au făcut totul ce depinde de ei pentru grabirea lucrărilor de construcții și montaj...

Este limpede că pentru finalizarea neîntîrziată a lucrărilor de investiții la cele două obiective de importanță deosebită pentru economia națională...

Constantin VARVARA

ÎN AGRICULTURĂ

Producții mari de cereale cu consumuri mici de carburanți

Executarea lucrărilor agricole, în-deosebi în sectorul vegetal, necesită un mare consum de carburanți. Din acest punct de vedere, agricultura este unul din marii consumatori de motorină...

în funcție de natura terenului — ușor, mediu sau greu. Totuși, există multiple posibilități pentru reducerea consumului global al o cultură...

corect, cu îngroparea tuturor resturilor vegetale și la adăncimea stabilită este de natură să ușureze efectuarea celorlalte lucrări...

regularitate, ori de câte ori este nevoie, a celor 850 de cooperatori și 450 de oameni ai muncii din comună...

Evitarea funcționării în „gol” a motoarelor. Peste 2 000 de tractoare din județul Buzău au avut baterii, din care cauză au funcționat neînterupt, de dimineață pînă seara...

portante investiții pe termen lung... — O sarcină foarte importantă, mai ales în contextul eforturilor care mînerul le face în prezent în vederea sporirii aportului său la dezvoltarea bazei de materii prime și energetice naționale...

Ce arată rezultatele obținute în trei unități agricole din județul Ialomița

Table with 7 columns: Unitatea agricolă, Cultura, Consumul de motorină planificat la hectar, Producția planificată la hectar, Cantitatea de motorină ce revine pe tonă din producția planificată, Consumul de motorină realizat pe hectar, Producția medie obținută pe hectar, Cantitatea de motorină cu care s-a obținut tona de produs.

Prima concluzie ce se desprinde din tabelul prezentat este aceea că în cele trei unități agricole, la culturile analizate, ca de altfel la toate plantele din planul lor de cultură, consumul de motorină stabilit la hectar este același, indiferent de nivelul producției planificate...

de produs. La același consum de 92,23 litri la hectar, una este să obții 4 595 kg de porumb la hectar, ca la C.A.P. Crâșani, și alta este să realizezi aproape 10 tone, ca la I.A.S. Balaicu. Tocmai de aceea, în tabel sînt prezentate, în coloane distincte, cantitățile de motorină ce revin pe o tonă din producția planificată și cantitatea de motorină efectiv consumată pentru obținerea unei tone de produs...

sum să fie nemijlocit legate de nivelul producției planificate, ceea ce ar fi de natură să determine unitățile agricole să acționeze pe toate căile pentru reducerea consumurilor și utilizarea rațională a carburanților. Direcțiile de acțiune pentru reducerea consumurilor specifice de carburanți sînt multiple și stau la baza fiecărei unități agricole...

Asigurarea locului de parcare a tractoarelor în timp și pe care acesta nu în toate unitățile se respectă această prevedere, din care motiv tractoarele parcurg distanțe mari, din secții la locurile de muncă.

De mai mulți ani există o preocupare în institut pentru crearea unor reactivi de flotare din materii prime indigene. Care este stadiul acestor cercetări?

Vom acționa mai hotărît pentru elaborarea de noi sisteme de deschidere și pregătire cu utilaje de mare productivitate, pentru zăcămintele de la Baia Sprie-est, Suior (în adiacență), Roata, Rodna, Baia Borsa, Herja, valorificarea minereurilor sărace din tehnologii combinate...

Aurel PAPADIUC, Mihai VIȘOIU, Convorbire realizată de Gheorghe SUSĂ

PATRIA ROMÂNĂ este aceeași pentru toți fiii săi

„Pe măsura progresului general al societății, a soluționării problemelor dezvoltării societății se soluționează problemele tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate. Putem fi mîndri de felul cum am asigurat rezolvarea problemei naționale, creînd condiții de participare la dezvoltarea societății socialiste a oamenilor muncii de diferite naționalități, a întregului popor. Am dori ca naționalitățile conlocuitoare din toate țările să se bucure cel puțin de aceleași drepturi și libertăți ca acelea existente în România“.

NICOLAE CEAUȘESCU

Un adevăr fundamental al realității noastre socialiste: Republica i-a înălțat pe toți fiii săi în sfera demnității, a egalității în drepturi și îndatoriri, oferindu-le tuturor dreptul și posibilitatea practică de afirmare pe toate planurile, potrivit aspirațiilor și capacităților fiecăruia. Este Republica unor autentice, cu adevărat fundamentale drepturi ale omului.

Dintre toate, am ales pentru această pagină de ziar doar unul dintre aspectele vieții sociale din România, și anume modul în care, potrivit Constituției, a fost rezolvată în țara noastră problema națională, asigurarea deplinei egalități în drepturi a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate. Ce gîndesc, ce spun despre acest fapt înșiși cetățenii aparținînd unor naționalități conlocuitoare, cum se reflectă în viața lor egalitatea în drepturi, în ce raporturi se află ei cu românii alături de care trăiesc? Iată ce l-a preocupat pe reporter în drumurile sale printr-unul dintre județele reprezentative din acest punct de vedere: ARAD. Faptele, opiniile, observațiile din acest reportaj puteau fi, fără îndoială, asemănătoare, dacă nu identice, în oricare altă zonă a țării în care se găsesc, alături de români, cetățeni de naționalitate maghiară, germană, sîrbă.

poții noștri. Nu vreți să intrăm puțin la Tünderligety? Intrăm. Treceam prin bucătărie (mîroase a mîncare, gospodina prepară gulașul de duminică) și intrăm într-o mare cameră de zi. Tünderligety Janos, tractorist la asociația legumicolă Ineu, tocmai s-a întors de la via din deal.

— Eu — zice el — nu știu de ce mă întrebați toate acestea. Ce să vă zic? Eu am crescut și trăiesc aici cu românii și n-a fost niciodată și nu-i nici acum nici un bai. Trăim, muncim, ne vedem de-ale noastre, ne ajutăm unii pe alții cînd e nevoie. Uite și acum, peste drum de mine stă Antonie Sava. La primăvară omul își sparge casa veche și clădește alta. Și am vorbit că o să merg și eu să-l ajut cu ce o să pot, ca între vecini. Uitați-vă și pe strada. E curată, cu trotuare, cu pomi, cu asfalt. Am muncit cu toții ca s-o facem

stradă am învățat cite ceva. De la măicuța ta, Janos, am deprins ceva hîrnicie. Atita a muncit femeia asta! Că strada asta a trăit mereu în cultul muncii. Dar și cînd a fost să se veselească, s-a veselit.

L a Teodor Moș acasă am aflat că el, român, rămas pe strada asta de la naștere și pînă azi (doar casa s-a schimbat, s-a înălțat și s-a lungit), nu-și aminteste să fi existat vreodată vreo neînțelegere, vreau motiv de nemulțumire între români și maghiari. „Și de ce ar fi fost alfel cînd oamenii și-au văzut de treaba lor?“ (într-o cameră de alături băiatul, operator de calculator, asculta muzică împreună cu doi prieteni, un român și un maghiar). Dincolo de strada aceasta se alinază, se încrucișează, întrupte doar de apa Crisului, ale

Nu știu dacă lucrurile stau chiar așa, și nici nu știu dacă se poate face o asemenea clasificare. Important este sentimentul de atașament și mîndrie cu care intră în uzină, în fiecare duminică, muncitorul Erdely Tamas. El nefîind, nici pe de parte, singurul care simte și gîndește astfel despre uzina aceasta. „Întreprinderea noastră (întreprinderea de mașini pentru agricultură și industria alimentară — I.M.A.I.A.) — spune și Solomon Eugen, director — cuprinde 80 la sută români, 13 la sută maghiari, în rest germani, sîrbi... Reflectă destul de exact procentele compozitiei pe naționalități a municipiului Arad. Este o chestiune pe care o regleză de la sine viața, în condițiile în care toți cetățenii au drepturi și obligații egale.“

— Și un alt fapt, la care ne invită să meditam Vasile Popa, tregi. Păcat că n-o să-l puteți întîlni, nu e azi în uzină...“

Nu l-am întîlnit pe Horvath, dar numai după citeva minute am putut discuta cu un altul care nu-l vedeam alfel. Cu rectificatorul Erdely Tamas. Am privit mai întîi maldărul de piese ce leșiseră din mașina sa. Complicate, de mare finețe și precizie, axe cu melc. Mi-a explicat pe scurt:

— Eu fac operația de rectificarea exterioră, alții strunjesec, le frezează... E un întreg flux.

— Înteleg, e o înălțare de operații. Și dacă unul... — Nu, nu e cazul. Noi, aici, în colectiv, ne coordonăm bine eforturile, sîntem oameni serioși, ne înțelegem precis rosturile și răspunderile. Lucrez aici de 30 de ani, dar n-am avut, niciodată, nici un conflict... Ce drepturi au românii la avem și noi. La fel și cu îndatoririle. Dar poate mai bine de-

ne-am pus problema... Cred că-i slovac după nume... — Și iată-ne față în față cu omul. Robust, roșu în obraji, figură veselă.

— Adamček, iată, tovarășul ziarist vrea să discute și cu tine... Tu ești slovac, nu? — Nu. Maghiar.

— De fapt, ce importanță are? Va las să discutați în liniște.

I-am pus întrebarea dacă a simțit vreodată, într-un fel oarecare, că se face vreo distincție între el, că e de altă naționalitate, și ceilalți... — Sîntem muncitori și comunisti, într-o uzină și într-un oraș din România, asta sîntem. Toți cu aceleași drepturi... — Așa e? — Îi întreb pe un tînar care trage cu urechea la discuția noastră. Vladimir Vasile, 26 de ani, sudor în echipa lui Adamček).

— Așa-i. Ne înțelegem, muncim. Am învățat foarte mult de la dînsul. Meserie, desen tehnic, corectitudinea... La dînsul treaba să fie treabă, omul să fie om.

În uzina în care, alături de români, muncesc cot la cot maghiarii germani, sîrbi, reflectînd unitatea de voință, de idealuri a întregii colectivități socialiste, se derulează, în fiecare zi, firește, episoade ale angajării într-un proces de creație din a cărui intimitate apar mereu noi produse, în consens cu nevoia de modernizare a agriculturii românești. Era ocazia momentului în care, printr-un efort colectiv bine concertat, se naște, ca produs de serie, o microstație de preparare a furajelor combinate pentru fermele mici. Cel mai recent exemplu de creație pentru toți și pentru fiecare dintre acești oameni.

Generosul simbol al vieții unor familii din marea familie a țării

O stradă dintr-un mic oraș de provincie. Uneori o astfel de stradă poate însemna, pentru locuitorii mai mult decît localitatea în întregul ei. Ea este vrăjita stradă a copilăriei, strada cu atît de multe întîmplări, strada primului drum spre școală, strada primelor scaptoare de dragoste, strada primului pas în viață și, nu de puține ori, strada unei vieți întregi. Strada care, aceeași fiind, se transformă, se înnoiește mereu, strada în a cărei memorie se adună un emanațional univers de viață, strada care leagă prietenii, care dă naștere unor trăniece sentimente de solidaritate, de apartenență la o colectivitate umană, pe scurt „strada noastră“.

M-au atras oamenii, viața, destinele, sentimentele unci astfel de străzi dintr-un mic și îndepărtat oraș de provincie — Ineu, județul Arad. Am pătruns în universul ei printr-un om care s-a născut și crescut și trăiește și astăzi aici — legat deci prin toate firele sale de strada aceasta. El se numește Ioan Tot, a fost un timp primarul orașului, este acum președintele consiliului unic agro-industrial de stat și cooperatist Ineu.

Pînă în urmă cu aproximativ două decenii, pe cînd localitatea era încă rurală, străzile nu purtau denumiri oficiale, ele se cheamau „ulita mare“, „ulita mică“, „ulita ungurească...“. Aceasta din urmă este chiar strada de care ne ocupăm, numită acum strada Gheorghe Doja.

Pe strada aceasta au locuit mereu, ca și azi, români și maghiari.

— Iată, aici în colț e casa lui Ion Berar, apoi casa cea verde e a lui Farkas Janos, morar, peste drum casa asta nouă e a lui Ilie Abrudan, tehnician la telefoane, casa de lîngă ea, tot nouă, e a lui Becsey József, timplar, dincolo e casa lui Iuhasz Lajos, țărăn cooperatist, pe urmă casa lui Adam Neta, cooperatist și el. No, iată aici alături casa lui Pandur Mihaly, croitor, și pe urmă vine casa lui Bartok Andrei, cooperatist — o, ce casă mică a avut omul acesta! Acum uitați-vă ce casă străvănă — și-a clădit. Alături e casa lui Ioan Brandibur, sofer, peste drum stă Kotay Janos, dulgher, apoi Tünderligety Janos, tractorist, și peste drum Ilie Pac, cooperatist. Dincolo Teodor Moș, alt cooperatist...

Desen de TRAIAN VASAI

asa, că-i stradă noastră, aici trăim... — V-a fost greu să deveniți ceea ce sînteți? — Ce greu să fie? Lucram la C.A.P. și am fost propus să mă călătorisesc în țară, să lucrez la fabrica tractorilor. Am făcut cursuri și am învățat meseria, bine zice eu că am învățat-o. Pe urmă fiul meu a vrut să se facă electrician. S-a dus la școală, acum lucrează la rețele, aici în Ineu. Muncim, cîștigăm, am casa asta făcută acum 20 de ani și alta nu-mi mai trebuie, am mobilă nouă, televizor, grădină, am porc de clișă, am o vie... Cam știu eu la ce v-a gîndit, dar eu vă spun că nu-e așa. Nu se face nici o deosebire că ești român sau că ești maghiar. Cine zice alfel vorbește prostii. Dar ce, nu v-a spus tovarășu Tot? Că eu cu Tot am crescut. Și-am fost amîndoi și la petreceri, și românesci și ungurești, că eu știu cînta și ungurești și românesci... — Poate posibilitatea de a citi în limba maghiară, i-am spus privind spre biblioteca din salonul de la etaj.

Dar am avut întotdeauna și am și acum această posibilitate. Iată, în biblioteca mea jumatate din cărți sînt în limba maghiară, de autori maghiari, țipăriți în România.

Pe strada Gheorghe Doja, din nou cu tovarășul Tot: — Cel mai bun prieten al meu din copilărie pe strada noastră a fost Hera Janos. Dar și alții. Și românii, și maghiarii. Împreună am știut ce-i sarcăci, că majoritatea de pe aici o muncit pe moșile lui Mărcuț și ale baronului Soimosy. La împrumuturile au primit pămint și românii, și maghiarii și țipăriți — istoria care a urmat a făcut-o și au trăit-o împreună. Pe la 18 ani, împreună cu Hera, cu Nagy și cu alții am intrat în U.T.M. și împreună mergeam la acțiuni, pe sate. Și la baluri tot împreună. Aveam și o echipă de fotbal a noastră, a străzii. Cu Iakab, cu Laczó, cu Teodor, cu Betar, cu Bătrina, cu Moș, în poartă era Bondy. Și acum o copiii de pe strada Doja o echipă. Sînt copiii și ne-

și alte străzi. Da, acum Ineu este cu adevărat oraș. Cîteva noi întreprinderi industriale, cîteva zeci de blocuri de locuințe, magazine noi și străzi noi, no dotări urbanistice și dau statura și statutul de oraș, în grabesc ritmul, și dau vigoare și tinerete. Forța prin care să asigure tuturor locuitorilor săi, în egală măsură, locuri de muncă și condiții de afirmare, posibilitatea de a participa la conducerea treburilor obștești. Tocmai se întorc pe la casele lor noii deputați care au participat la sesiunea de constituire, în noua legislație, a consiliului popular orășnesc. 10 la sută din populație este de naționalitate maghiară. 12 la sută din noii deputați sînt maghiari. Celor de pe strada Gheorghe Doja faptul acesta le vorbește foarte lămurit despre viața, despre drepturile, îndatoririle, despre viitorul lor.

Viața acestei străzi („strada noastră“) nu e cu nimic alfel decît a tuturor sutole de mii de străzi din mii de localități ale României.

inginerul-sef al uzinei: „În posturile de conducere avem și maghiari, și germani, și sîrbi, și francezi... Apoi jumătate din șefii de secții sînt maghiari. Din șase maștri principali, trei sînt români, doi sînt maghiari, unul e german...“ „S-a ținut seama de principiul reprezentării?“ — Nu. Aici, în producție, primiză criteriul capacității, al vînzării. Conducerea proceselor tehnologice nu este o organism de reprezentare, ci de lucru operativ. Sînt promoții efective cel mai bun, de orice naționalitate ar fi, în ideea că tot sîntem aici antenați într-un efort unic, urmîndu-ne același scop: succesul muncii întregului colectiv!“

Uzina munceste; de aici, din birouri, se aud zgomotele metalului lovit, glasul mașinilor... Îi insotește pe inginerul-sef. Pe drum îmi relatează un episod de mare tensiune pentru colectivul lor. Trecut cu bine. Li se ceruse, în primăvară, să conceapă și să construiască, în serie, o mașină de transformat potumbul stîlței în pastă, la umiditatea de 30-40 la sută. Într-o singură lună au fost realizate proiectul, prototipul și omologarea. Încă o lună și s-a încheiat întregul program de fabricație. Inginerul Popa mă asigură că a fost un iureș nemaiomenit. „Zilnic trebuia să raportăm cite mașini am livrat, unde, cu ce număr de vagon s-au expediat... Ne-a trebuit un mîndru foarte destoinic ca să coordonăm montajul. Omul asta a fost Horvath Geza care-i secretar adjunct al comitetului de partid pe uzină. A organizat, a condus, a muncit cite 16 ore pe zi, s-a abîntat să rezolve o puzderie de probleme care se ivesc în asemenea situații. E unul dintre acei oameni care știu să vadă în munca lor interesul larg și major al țării în-

cit toate cuvintele, vorbește foarte cu mi-am adus feciorii aici. La priviți, cel care vine cu piesele e băiatul meu... Și mai am unul, tot aici, rectifcator... În aceeași secție (prelucrare mecanică), cu șeful de echipă Szakacs Pavel („Noi îi zicem Poly“, șostește careva din preajmă):

— Muncim aici cot la cot... — La ce v-a gîndit cînd spuneți asta? — La faptul că eu am în echipă 13 oameni. Români, maghiari, un evreu, un sîrb, un neamt... dar o echipă mai unită ca asta rar găsiți. Acuma, sigur, mai sînt și discutiți. Unde se munceste mai apoi și discutiți. Pentru disciplina, pentru calitatea... Chiar azi a fost. Am un tînar, Vasiliovic, e nou în echipă și nu cunoaște că noi nu trecem cu vederea nici o abatere. Ieri, pe la unu, a dispărut. Era mecî la televizor, înțelegem... Dar ce, nouă nu ne-ar fi plăcut să vedem mecîlul? Nu ne-am dus, că munca e muncă. Azi l-am luat la zor. S-a cam supărat pe mine, dar îi trece. Înțelegem el că dreptatea e a noastră, a celorlalți... — Deci asta înseamnă să muncesci cot la cot... — Da, asta înseamnă. Adică să înțelegă toți că avem ceva important de făcut pentru uzină și pentru țara asta a noastră... — Mergeți și dumneavoastră la lăcătușerie montaj? — Mă întrebă inginerul-sef Vasile Popa.

— De ce nu? — Atunci haideți. Cîi mîi rezolv eu pe-acolo niște treburi, poate discutați cu Adamček... — Măi, el ce e? — Lăcătus... — Nu, dom'le e slovac, maghiar, ce e? — Noi nu știm prea bine, nu

„Sîntem ca spicele din același lan însoțit“

Comuna Iratos din cîmpia de vest a Aradului. 70 la sută maghiari, 30 la sută români. Cîteva informații obținute în primul moment de la primarul Kiss Stefan („Stefan, nu Istvan“). „Stefan...“ Tocmai s-a constituit, după recenziile alegerii, consiliul popular comunal. La vot au participat toți cei 299 de alegători. Voturi pentru 2047, voturi contra 32. Dintre deputații aleși: 5 români, 12 maghiari, 11 băbați, 6 femei. Primarul maghiar, viceprimarul român. A fost comuna care a anunțat prima pe județ încheierea alegerilor: la ora 13,00. Primii pe județ și în altă privință: în întrecerea socialistă dintre localități. Primii la producțiile agricole, la livrările către fondul de stat, la investițiile proprii ale consiliului popular, la prestațiile către populație, la acțiunile de gospodărire și înfrumusețare.

Deci — spune primarul — ai vrea să cunoștii și să discutați cu niște oameni de la noi. Cîți să fie? Cinci, șase? — Cam așa.

— Uite cum facem: eu ies în stradă și-l opresc pe primul cînd s-așeză pe scaun. E bine așa? — E foarte bine.

După zece minute se aflau în jurul unei mese din biroul primarului: Ioan Hodoroagă, cooperatist, Csatlós Andrei, zidar, Emil Sevandan, viceprimar, Varga Matei, vicepreședinte al C.A.P. Iratos, Horvath Vichen-te, cooperatist.

Hodoroagă: Ce ați vrea să știți despre noi? Uite, cu munca am scos-o bine la capăt anul acesta, la toate. Toată. Și a fost un moment mai greu la sfîrșit de zăbăr, că am avut o sută de hectare și am vrut să recoltăm manual și să nu avem pierderi. N-a fost bai, pentru că a venit oala luma. Toată. Și a fost bine. Că am scos 40 de tone la hectar, în plan ear 35... — Reporterul: Deci la muncă mergeți împreună... — Varga: Păi da, că sîntem toți pe-o formă. Harnic să fi că de muncă este pînă-îl luma, pe urmă fîstecare. Avem un pămînt bun aici, ca unul, numai noi să fim în stare să scoatem din el tot ce poate.

Csatlós: Nu s-or cunoscut cazuri să nu fie careva primit la muncă sau orînde pe motiv că ar fi maghiar. Sau să nu-și primească drepturile. Sau să fie scutit de obligațiile pe care le au toți... Nu s-a cunoscut așa ceva. Numai cine nu vrea nu munceste, poate fi el orice, maghiar sau român. Dar nu prea avem dînt-ăștia pe aici... — Reporterul: Omul nu trăiește numai și numai la muncă... — Horvath: Tot pe-o formă sîntem și altmîntrei. Că aceeași viață ducem. La uitați-vă pe geam, peste drum e cîminul cultural. Acolo merg tinerii noștri și dau programe. Și în românește și în ungurește, iar în sală, la spectacol, venim toți, și unguri și români. Au tinerii noștri și o discotecă. Joia și duminica sînt acolo, se distrează, se veselesc, români și unguri, pe-o formă... Că dacă pe noi, aștia mai vîrstnici, ne-au mai învățat, odată, de mult, unii și alții, ei, copiii noștri nu mai cunosc așa ceva, nu mai au cum să cunoască așa ceva... — Varga: Se fac multe comunii. Nu se ține seama: fete române cu fîcăți unguri, fîcăți români cu fete de-ale noastre, ungurești, după cum se împacă și se iubesc. Și ies cîșticii trăniece și frumoase.

Horvath: Am patru copii. Un băiat s-a însoțit cu o oleancă... Tare cumsecade fata, nora mea. O fată s-a măritat cu un român... — Varga: Este grădiniță românească, este și ungurească. Este școala românească, este și ungurească... La bibliotecă și la librărie sînt și cărți românești, și cărți ungurești... Ziare și reviste, la fel... — Mihai CARANFIL

Discuția a continuat tot astfel, reporterul n-a mai apucat să-și pună întrebările pe care și le pregătise, răspunsurile au venit toate, singure. Nu voi mai reveni la amănunț, voi reproduce doar cuvintele cu care a vrut, la un moment dat, unul dintre ei, să cuprindă totul într-o imagine: — Hodoroagă: Noi sîntem aici ca spicele dintr-un lan frumos... Și atit.

Ba nu. Ceva mai trebuie spus. Nu doar cu privire la Iratos. Deci aici am văzut scena care-m-a surpat cele ce urmează. Iesiseră copiii de la școală. În același timp cei de la clasele de limbă maghiară, cu cei de la clasele de limbă română. Așa s-a întîmplat. Două suvoicte de omuleți, în care se amestecă, se țipa, se ridea, se vorbea ungurește, în celălalt românește. Pînă în clipa în care cele două șiruri s-au întîlnit și s-au contopit într-o veselă hîrmație de omuleți, încercăm să mai distingem o limbă. Parcă nu se văzuseră de cine știe cînd și-acum, într-o izbucnire de entuziasm, copiii români și maghiari strigau mai abîtur ca înainte, se alergau, se hîrjoneau și totuși a durat cîteva minute pînă ce s-au ales în grupuri pornind fiecare pe altă uliță, spre casă, peșemne unindu-se după vecinătăți, nici-cum păpă limbă părinților și a scoțitorilor care le urmau.

Un coleg de breasla mîra istoricist și el o întîmpinare asemănătoare. Și totuși alfel. Pe o stradă, copii din același bloc, români și maghiari, se jucau. De la o mîngă aruncată gura s-a creat o ceartă. Întîmplător între un copil român și unul maghiar. Cearta s-a întezit pînă ce au apărut insulțele, cuvintele de ocăru. Ce să se jureze, ce să se tragă de urechi, ce să se bată în el în același bloc, cunos-cind pe ambii copii, a intervenit mustrător: „Se poate așa ceva, copii? De unde vă voi aceste cuvîntele? Ce v-a venit?“ Cel din s-au trîntit brusc din înfîntărea lor, au tăcut, s-au rușinat, s-au întors cu spatele și-au izbucnit în plîns. Lacrimi de căință, lacrimi de cîudă, o revoltă împotriva a ceva ce nu le aparținea. S-au depărtat.

Apoi s-au apropiat din nou, s-au luat de mîna și au pornit tăcut pe trotuar. De mină, în-tro-împăcare adîncă. Fîrească.

Dialoguri în limba muncii și a răspunderilor comune

Zimbind, rectifcatorul Erdely Tamas (despre care va mai fi vorba în rîndurile ce urmează) îmi spuse: „Ca patriot local, vă spun că întreprinderea noastră

e cea mai bună din Arad. Așa am dedus eu din ceea ce văd că se întîmplă și din comparația cu ceea ce îmi spun prietenii și cunoștințele de-ale mele care lucrează în alte întreprinderi“.

PENTRU AFIRMAREA IDEOLOGIEI REVOLUȚIONARE ÎN CONFRUNTAREA CONTEMPORANĂ DE IDEI

„Este necesar să acționăm cu toată hotărîrea pentru demascarea și combaterea diferitelor concepții ale vechii societăți, a teoriilor imperialiste, colonialiste, a ideologiei capitalismului, punînd în evidență superioritatea concepției noastre despre lume și viață, a relațiilor socialiste, a umanismului socialist, a libertăților și drepturilor omului în societatea socialistă“.

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din Raportul prezentat la Conferința Națională a partidului)

DEZBATERILE „SCIENȚII“

Ce urmăresc recentele teorii care fac APOLOGIA „UMANISMULUI CAPITALIST“?

- Să ascundă neputința societății capitaliste de a garanta drepturile cu adevărat fundamentale ale omului
• Să abată atenția maselor de la adevăratele obstacole care se ridică în calea emancipării umane
• Să escamoteze rolul esențial al drepturilor economico-sociale în „familia“ drepturilor umane

„Pentru om umanismul este un program infinit“ spunea cu multă îndreptățire, cîndva, un gânditor român, și poate niciunul mai mult ca astăzi aceste cuvinte nu sînt mai adevărate, mai actuale. Umanismul a existat, într-o formă sau alta, elaborat sub semnul unor multiple viziuni, strălucind în anumite perioade, iar în altele lînzolat, incriminat chiar, de-a lungul întregii istorii, fiecare epocă propunînd înțelegeri diferite a acestui concept.

Epoca noastră conferă noi dimensiuni și adîncimi acestei probleme „clasice“. Asemenea procese sociale majore ale zilelor noastre cum sînt desfășurarea vîntinoasă a revoluției științifico-tehnice, intensificarea curselor înarmărilor cu toate pericolele sale la adresa existenței omenirii, lupta pentru instaurarea unei noi ordini economice și politice internaționale, pentru a asigura o evoluție mai armonioasă a lumii contemporane, necesitatea utilizării raționale a resurselor planetei și protejării mediului înconjurător își pun puternic amprenta asupra dezbaterilor despre om și umanism, configurîndu-le un nou statut, noi finalități. Dacă pînă de mult timp tema umanismului era abordată în mod predominant teoretic, formînd într-un anumit sens aporajul filozofilor și oamenilor de cultură astăzi aceste probleme sînt prezente din ce în ce mai insistenț în sfera dezbaterilor economice și politice, a cercurilor guvernamentale și centrelor de decizie. Concomitent, s-au intensificat considerabil tendințele de a face din problemele atît de generoase ale acestei concepții, care trebuie să slujească omul, un obiect de dispută ideologică, mai precis de a prezenta, sub veșmintele umanismului, interesele înguste ale claselor exploatare, viziunile și modelele acestora privind dezvoltarea omului și a lumii contemporane. Privite dintr-o asemenea perspectivă, umanismul și implicit drepturile și libertățile omului nu numai că nu servesc intereselor reale ale ființei umane, dar pot constitui, prin înțelegerea lor unilaterală, prin prezentarea lor deformată, un obstacol în calea afirmării omului, o frînă în lupta pentru crearea tuturor condițiilor de dezvoltare a sa. Multiplicile „fațete“ ale umanismului fac obiectul dezbaterii de față, la care participă tovarășii: prof. univ. dr. Dumitru GHÎȘE, prorector al Academiei „Ștefan Gheorghiu“, conf. univ. dr. Victor DUCULESCU, director adjunct al Institutului de științe politice, și dr. Nicolae LOTREANU.

Umanismul... fără om?

Dumitru Ghîșe: Preocupările centrate asupra omului sînt străvechi. Ele s-au accentuat însă odată cu trecerea timpului, apropierea de contemporaneitate aducînd cu sine o sensibilitate intensificată a acestor preocupări.

În zilele noastre, ca urmare a victoriei revoluției socialiste, a construirii noi societăți într-o serie de țări ale lumii, datorită intensificării mișcărilor anticolonialiste de eliberare socială și națională din întreaga așă-zisă „lume a treia“, pe de o parte, paradoxurilor societății capitaliste contemporane, pe de altă parte, este firesc și explicabil ca problemele omului și umanismului să revină în centrul reflexiei filozofice. Dacă la toate acestea adăugăm și faptul că în lume au apărut fenomene de criză care depășesc granițele orînduirilor sociale și care au un caracter planetar (criza energetică și de materii prime, criza ecologică etc.), vom înțelege și mai lesne de ce, astăzi, problemele omului se situează în centrul preocupărilor filozofice actuale. Nu este, așadar, deloc întîmplător faptul că tot mai mulți gânditori, individuali sau grupați în diferite școli, curente, tendințe, sînt preocupați cu obstinație de această problematică, putîndu-se vorbi, după expresia unui cunoscut filozof occidental, de o adevărată „ucenă a umanismului“.

Există un idealism burghez contemporan peisajul ideologic burghez contemporan există nu numai o stăruitoare preocupare centrată în jurul problematicii umane și a umanismului, ci și o mare diversitate de opinii, de la apologia deschisă a societății burgheze și pînă la critica radicală a umanismului acestei societăți.

Inercenial să escamoteze contradicțiile fundamentale ale societății capitaliste și incapacitatea acestei societăți de a da o soluție reală problematicii umane, apologetii statu-quo-ului capitalist, care vorbesc mai ales de „societatea abundentă“, de „societatea post-industrială“, de „societatea de consum“ etc., încearcă să acrediteze ideea că societatea capitalistă contemporană și-ar fi schimbat natura și, în nolle condiții, aceasta s-ar confrunta cu probleme

noi, total distincte de cele ale capitalismului anterior. Și-a schimbat însă capitalismul natura? Supraabundența de produse ca și supraconsumul, cu toată aparența de prosperitate și confort, nu înseamnă schimbarea naturii, în condițiile proprietății private și a polarizării crescînde a bogățiilor și sărăciei, raporturile dintre oameni. Diminutivă, în-a agravat, producătorul simțindu-se în tot mai mare măsură frustrat și depozitat. Paradoxurile lumii capitaliste dîntodeauna nu căpătîsăstă dimensiuni noi, catastrofele din unghiul de vedere al umanismului. Cu cît mai mare a devenit cantitatea și calitatea valorilor create, cu atît creatorul acestora și-a instrăinat în și mai mare măsură energia și personalitatea sa, substanța sa umană fiind absorbită și vîlăguită în rezultatele unei munci alienate și alienante. În această lume de „superproducție“, în care omul s-a transformat din scop în mijloc, într-o societate a cărei obseșie fundamentală a devenit profitul și unde totul se măsoară, sau mai exact, se reduce la bani — de la morală pînă la drept, de la politică pînă la știință, de la artă pînă la tehnică — omul a devenit, ca om, o ființă inutilă, complexată și abandonată lucrurilor, un obiect printre celelalte obiecte.

Deși numeroși gânditori burghezi constată cu luciditate impusul condiției umane în societatea capitalistă contemporană, nici unul dintre aceștia nu reușește să ofere soluții care să conducă la schimbarea radicală și reală a situației omului, să dea un răspuns pozitiv la problemele umanismului. Gînditorii de orientare spiritualistă (neotomismul, personalismul, spiritualismul „crestin“) deși se declară a fi umanști, făcînd apel doar la valorile spirituale, de tip creștin, reeditează mai vechi teorii care, în practică, s-au dovedit a fi antiumaniste, intrucît nu pot să ofere soluții adevărate la problemele reale ale omului, ale omului concret-istoric, ci doar vane și sterile speculații despre ființa morală și abstractă a acestuia.

Nicolae Lotreanu: O trăsătură definitorie a umanismelor de tip burghez o constituie

caracterul lor abstract, inaderența lor specifică la înțelegerea dinamicii, a cerințelor noi care se ridică în calea afirmării omului în societatea contemporană. Această adevărată infirmitate își are sursa în ineseși premisele filozofice pe baza cărora s-au constituit. Nu omul concret este luat ca punct de plecare, ci individualitatea umană ce parea, la debutul orînduirii capitaliste, speranța absolută a deschiderii lumii spre dezvoltare și progres. Acum nu s-au mai divinizat atît zeii, ca în epoca medievală, ci omul, individual uman întreg și eretic, care în viziunea burghez-romantică a „primilor umanști“ va putea deveni stăpînului lumii fără a se interesa cu adevărat de ea.

Sfîrșitul oricărei ideologii este dramatic și este resimțit ca atare. El reflectă atît epuizarea resurselor de progres ale mișcării sociale pe care le reprezintă o ideologie în declin, cît și dezorientarea celor care „presimț“ și anunță apocalipsul. O ideologie pe cale de dispariție ajunge să anune, prin purtătorii săi de cuvînt, nu propriul său sfîrșit, ci chiar sfîrșitul omului, al întregii existențe: „Eu cred, notează Robert Heilbroner, că situația omului este dureroasă, gravă, disperată, iar speranța pe care o putem nutri în privința perspectivei sale pare a fi într-adevăr foarte slabă. Astfel răspunsul la întrebarea dacă putem concepe viitorul alături de cei care o continuă a întinerii, cruzimii și dezordinii din trecut, este nu, iar la întrebarea dacă ne amenință ceva mai rău, răspunsul mi se pare da“. Drama umană a capitalismului contemporan este identificată cu drama generalizată a întregii lumi, a unei lumi care devine după Judith Shklar, „străină, golită de sens și omul în fața acestui sfîrșit de istorie nu

poate decît să renunțe la orice angajament politic. Astfel, secolul care vede născîndu-se mari ideologii revoluționare este același care îndeamnă în mod deliberat spre cultul organicului și iraționalului; epoca de-a lungul căreia se dezvoltă moștenirea gînditorilor raționaliști este aceeași cu cea care cunoaște, intens și continuu, o înflorire a teoriilor conservatoare care refuză proiectele teoretice, pentru a se inspira mai degrabă din spontan, din natural și, în consecință, foarte adesea din trecut“.

Ne putem imagina că dispariția unei forțe politice nu se poate produce fără dorinț și fără inerția, unei violențe, a ideologiei care o alimentează. Recrudescența încercărilor de revitalizare a acestor ideologii, recrudescența la care asistăm de cîndva vreme, constituie o probă. Una din aceste încercări este prezentarea capitalismului contemporan ca pe un „campion al drepturilor omului“.

Dealtfel propaganda pentru drepturile omului nu are aproape nici o legătură cu o concepție științifică despre om. „Conceptul de om sau de umanism de la care se pornește este cel al veacului al XVIII-lea. Nimic nu este mai ambiguu și mai dependent de diferite opțiuni culturale în Occident decît conceptul de om și nimic nu este mai derizoriu aici, pentru o politică înțeleasă pe neegalitate umană și socială, decît cel de drept, indiferent cît de sofisticat și de pretențios ar fi dezbaterile „democratice“ în jurul lor. Și totuși, propaganda occidentală încearcă să se relaxeze, ideologic, pe această bază — a revitalizării unei ideologii politice înalt pe culmile sublimului de revoluție burgheză, dar coborît în infernul disperării în două secole de dezvoltare capitalistă.“

Frustrați de drepturi vitale, dar nu și de frazele retorice ale ideologiei burgheze despre aceste drepturi

Victor Duculescu: Exprimînd concepții specifice secolului al XVIII-lea, cînd drepturile omului se afirmă ca un principiu al emancipării burgheze împotriva dominației feudale, ideologia occidentală contemporană caută să acrediteze ideea unei contradicții „insolubile“ între individ și stat, a cărei soluționare ar putea fi asigurată numai printr-un sistem de drepturi și libertăți chemat să „protejeze“ individul împotriva abuzurilor autorității, concepută ca fiind, prin definiție, ostilă libertății.

Asemenea teze, specifice ideologiei liberalismului burghez, se întîlnesc și astăzi în lucrări de drept, de știință politică, consacrate drepturilor omului. Unei asemenea teorii îi plătește tribut și unii savanți de prestigiu ai lumii occidentale, ca, de pildă, profesorul Georges Burdeau, care susține că „Solicițînd ajutorul guvernărilor, oamenii au renunțat la ceea ce timp de secole a fost ultimul lor refugiu și rezervor de energie pe care nici un eșec nu a putut să-l sece: libertatea pe care o purtau în ei ca un atribut inalienabil al ființei lor. Și toate resursele, toată această misterioasă putere care ascunde ideea însăși de libertate, tot dinamismul care a făcut din ea forța organizatoare a lumii, ei au consimțit să o cedeze în folosul statului“.

Intr-o asemenea viziune, drepturile omului capătă forma unor prerogative pe care individul, în lupta acerbă cu societatea, le „smulge“ acesteia, a unor norme de drept care trebuie să-i fie aplicate și astăzi, pe vremea luptei împotriva feudalismului, o poziție de „protecție“ împotriva dominației și arbitrarului societății.

Teza contradicției între individ și stat duce în mod inevitabil la protejarea pe primul plan a drepturilor individului și de se apără împotriva autorității. Exorimind o asemenea poziție, juristul american Warren Christopher consideră, de pildă, că prima categorie de drepturi ale omului ar fi „dreptul de a fi liber de violarea guvernamentală a integrității personale“.

O asemenea filozofie reflectă, neîndoielnic, o reacție firească împotriva tendințelor de alienare, specifice orînduirii capitaliste, o încercare de a face din drepturile omului o „pavăză“ sau, mai exact, un mijloc de protecție și omului împotriva unei societăți ostile, sursă de alienare politică și umană. Ea duce însă, în ultimă analiză, prin exagerarea consecințelor sale, la izolarea individului de societate, la contrapuneră lui acestuia.

Rămîndu-se prizonier al unor vechi „standarde de gîndire“, ai unor concepții depășite, numeroși ideologi occidentali nu pot — sau nu vor — să înțeleagă dimensiunile noi ale acestui concept, necesitatea

adaptării permanente a drepturilor omului la condițiile reale ale lumii de astăzi, în vederea soluționării unor nevoi stringente ale ființei umane.

Este semnificativ, de pildă, oș în discuția ce are loc pe plan internațional despre drepturile omului se face nu o dată cît în legătură cu unele laturi ale acestor drepturi, ignorîndu-se în schimb existența unor grave probleme ale societății de caracter burghez, cum sînt exploatarea maselor muncitoare, inegalitățile flagrante de ordin economic și social între marea majoritate a societății și minoritatea exploatare. Se formulează chiar puncte de vedere pozitive cărora drepturile economice și sociale nu ar fi „drepturi“ în sensul propriu-zis al cuvîntului, ci ar îmbrăca mai mult caracterul unor „reventăcări“ din partea indivizilor și nu al unor îndatoriri din partea statului. Susținînd un asemenea punct de vedere, Jeanes Kirkpatrick apreciază că asemenea tendințe „sînt ușor de preținat, dar extrem de dificil de tradus în realitate“, drepturile fiind cîmp, în „instituții“, iar nu în „retorici“.

La rîndul său, Vernon Van Dyke releva că în sistemul anglo-saxon de protecție a drepturilor omului „dreptul la viață este dreptul la protecție din partea unui polițist, dar nu la serviciile unui doctor“. Dacă guvernul asigură asemenea servicii este o problemă de politică benignă, iar nu de recunoașterea solidarității unui drept.

Este clar că în condiții de societăți capitaliste contemporane, puternic zguduită de criză și frămîntări sociale, de lupta maselor pentru dreptate socială, înfăptuirea în practică a drepturilor economice ar pune sub semnul întrebării capacitatea acestor sisteme de a asigura drepturile în-tr-adevăr fundamentale ale omului. Aceasta explică încercările de a „deplasa“ accentul reglementărilor juridice, tendința de a suprasolicita drepturile omului în domeniul relațiilor politice, ignorînd pe cele economice, de a preconiza „libertatea“ chiar și pentru elementele fazei — care acționează în fapt împotriva libertății societății — de a elabora și impune în acest spirit modele „generale valabile“ diferitele țări, în special statele noi, țările în curs de dezvoltare. Concepte într-un mod unilateral, văzute în principal doar sub forma lor formală, drepturile omului sînt transformate într-un instrument de critică la adresa țărilor socialiste, a țărilor în curs de dezvoltare, într-o modalitate de a abate atenția maselor din propria țară de la gravele discrepanțe sociale, de la neputința societății capitaliste de a asigura posibilități egale de afirmare tuturor cetățenilor săi.

Telul disputelor diversioniste: mistificarea adevărului cu privire la absența condițiilor reale de afirmare a personalității umane

Dumitru Ghîșe: Într-adevăr, o serie de ideologi burghezi contemporani desfășoară cu predilecție acțiunile anticomuniste în zona problematicii legate de umanism, democrație și libertate. De pe poziții abstracte, anistorice, apologetice, acești „ideologi“ se străduiesc din rîspature să acrediteze ideea că numai în capitalism, spre deosebire de socialism, pot fi regăsite condițiile umanismului adevărat, ale democrației, drepturilor și libertății reale a oamenilor, încercînd să ascundă faptul că adevăratul umanism este incompatibil cu menținerea relațiilor socio-capitaliste, cu perpetuarea exploatarei omului de om, cu menținerea gravelor inegalități economice, sociale și politice ale capitalismului, cu discriminarea națională, socială și rasială. Dar se poate vorbi de o democrație reală de libertate, de asigurarea drepturilor fundamentale ale omului într-o societate care cultivă instinctul egoist, individualismul, lupta pentru bunăstare personală în dauna bunăstării semenilor, într-o societate care nu asigură unor mase de milioane de oameni posibilitatea elementară de a participa direct la conducerea muncii, de a participa direct la conducerea societății, la luarea deciziilor ce privesc propria lor existență? Faptul că pe ansamblul țărilor capitaliste dezvoltate, circa 32 milioane de oameni nu au de lucru decât în muncă, în condiții de înfrîngere de a dimensiunea drepturilor omului la adevăratai săi parametri, de a înțelege că este imposibil a mai concepe astăzi aceste drepturi într-o viziune care opune în mod nejustificat modalitățile de înfăptuire ale

economică, ci, deopotrivă, umană: lipsa dreptului la muncă, de care „beneficiază“ doar o minoritate, este o condiție de viață umană, modelează psihologia unei întregi generații, determină adevărate drame în viața a zeci de milioane de oameni, a familiilor lor. Tocmai de aceea poziția partidului nostru potrivit căreia drepturile omului încep prin dreptul la muncă probează o înaltă valoare umanistă, grija pentru a crea personalității umane toate condițiile de afirmare.

Ocolindu-se aceste probleme de fond și punîndu-se în exclusivitate accentul doar pe aspectele marginale ale drepturilor omului se încearcă să se abată atenția de la gravele anomalii sociale care afectează fundamental omul în capitalism. Problemele umanismului nu pot fi însă soluționate decît dacă se ține seama de faptul că esența umanismului contemporan o constituie, în fond, grija pentru asigurarea condițiilor de viață materiale și spirituale ale tuturor cetățenilor, a unor raporturi echitabile și umane, mai drepte și mai bune, între toate popoarele lumii.

Victor Duculescu: În condițiile societății capitaliste contemporane, drepturile economice și sociale capătă o însemnătate nouă, necunoscută în trecut; ele sînt înscrise tot mai des pe stîndardul partidelor comuniste, al forțelor democratice și progresiste care luptă pentru o transformare înnoitoare a societății. În aceste condiții, se manifestă cu tot mai multă putere planul dialogului de idei cîntînda de a dimensiunea drepturilor omului la adevăratai săi parametri, de a înțelege că este imposibil a mai concepe astăzi aceste drepturi într-o viziune care opune în mod nejustificat modalitățile de înfăptuire ale

drepturilor omului în domeniile economice și sociale, celor de realizare a aceluiași drepturi în domeniul politic. Nu se pare semnificativ că în marea confruntare de idei privind definirea conținutului, priorităților și modalităților reale de protecție ale oamenilor, corespunzătoare cerințelor de evoluție a societății contemporane și, în acest cadru, de a se asigura drepturilor economico-sociale locale cuvenit, adică rolul esențial în „familia“ drepturilor omului. Cu multă îndreptățire, un autor prestigios precum Knut Frydenberg subliniază că „Astăzi, drepturile omului reprezintă mai mult decît o apărare contra violărilor arbitrară a drepturilor unui individ. În special, țînă generație vede în ele mai mult decît un mijloc de apărare. Ea ar voi ca șanse egale să fie date fiecăruia pentru a lua parte activă la viața comunității“.

Nicolae Lotreanu: Condiția omului contemporan este marcată de fenomene ca subnutriția, șomajul, poluarea, de decalaje importante între țări și condițiile de viață ale oamenilor. Lumea de astăzi este o lume a multor contraste diverse și frapante. Efortul de a clădi o lume mai bună și mai dreaptă trece prin ameliorarea acestei condiții, prin asigurarea satisfacerii trebuințelor fundamentale ale tuturor oamenilor. Într-o asemenea viziune, drepturile omului drepturi formale, înfățișate ca realități împlinite acolo unde nesiguranta, violența, discriminările sociale și rasiale sînt la ele acasă — este o diferență foarte mare. Condiția esențială care se cere respectată în orice discuție despre umanism și drepturile omului este plasarea acestei discuții în contextul concret în care trăiește omul contemporan, luarea în considerație a tuturor schimbărilor care îi marchează profund existența. Pentru că în universul actual al societății umane și în spațiul acțiunilor istorice s-au produs, în epoca noastră, mutații de care orice politică ar trebui să țină seama. Iată cîteva dintre ele:

În acest moment al existenței omului implicățiile vieții sale au devenit globale în ceea ce privește ecosistemul pe care îl populăază. Viața umană și nu numai umană, a devenit tot mai influențată de activitățile sociale, economice și tehnice. În mod obiectiv, acest fapt este însoțit de o creștere corespunzătoare a responsabilității omului față de întreaga realitate vie, dar mai ales față de propria sa viață. Fără decît derizoriu să vorbim despre drepturile omului astăzi fără a avea în vedere dreptul fundamental la viață al omului pe această planetă și în vecinătatea cosmică imediată în care a început să albă acestă. Acumularea atît de milioane distructive pe Pămînt prin care s-a atins posibilitatea distrugerii definitive a vieții ca atare, a culturii umane, care nu ne aparține numai

Demnitatea condiției umane în socialism

Nicolae Lotreanu: Problema fundamentală a unui umanism real, așa cum sublinia secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Raportul prezentat la Conferința Națională, constă în a reda omului unitatea sa esențială, în a-i asigura toate condițiile pentru dezvoltare, multilaterală, în a-i deschide calea afirmării libere și creatoare, dincolo de orice limitare străină de natură sa. Un asemenea umanism este umanismul nostru revoluționar, ce-și largesc constant orizonturile teoretice și își dezvoltă virtuțile practice în societatea noastră socialistă. Efectele transformărilor structurale pe care le-a cunoscut societatea noastră sînt deja perceptibile în realizările prezentului, dar își vor dezvălui integral forța pe măsura dezvoltării multilaterale a societății noastre. Ideea centrală a acestui umanism, devenit practică nemijlocită, o constituie formarea omului nou. Omul nou nu este însă o simplă ficțiune ideologică, așa cum este respictă această idee în propaganda anticomunistă. Trăsăturile omului nou, deși pot fi anticipate în ideologia sau imperatiile morale, se dezvăluie prin studii atent și aprofundat al tendințelor reale din evoluția individului sau grupurilor umane, în viața socială și în condițiile materiale și culturale radical transformate. Pentru că umanismul revoluționar este, înainte de toate, receptiv la noile achiziții științifice și la evoluția aspirațiilor și comportamentului maselor. Aici, în sfera creativității proprii personalității umane, aici, în acest neputzător borator care este viața socială se prefigurează trăsăturile omului nou.

Apariția unei noi calități umane este condiționată atît de declanșarea unor procese de transformare structurală a societății, dar și de înnoirea vieții umane nemijlocite, de constituirea unei noi tipuri de relații umane, în care oamenii se descoperă și se realizează reciproc. Umanismul devine astfel o strategie a dezvoltării conștiente a societății, el nu mai este o critică sau o apologie a destinului uman, ci însemnă asumarea practică a acestui destin, constituirea unei modalități concrete de realizare practică a umanului în toate sferele vieții sociale.

Dumitru Ghîșe: Umanismul revoluționar asază problematica umană în termeni ei reali, istorico-sociali, pe care îl oferă perspectiva științifică, dialectică cu privire la raporturile dintre existență-conștiință, obiectiv-subiectiv, individ-societate, posibilitate-realitate, necesitate-libertate. Numai prin înălțarea condițiilor sociale și istorice obiective care fac posibilă să-și piardă esența sa umană, prin înălțarea exploatarei și a oricăror forme de instrăinătării, prin formarea și dezvoltarea unei noi conștiințe umane se pot înfăptui deciderile umanismului autentic, eliberarea și dezvoltarea personalității umane, demnitatea și valoarea omului.

Porînd de la aceste considerente, Partidul Comunist Român a acționat și acționează în permanență în dublă direcție pentru a crea atît condițiile materiale, cît și cele spirituale necesare asigurării dezvoltării multilaterale a personalității umane, pentru dezvoltarea conștiinței revoluționare a oamenilor muncii, pentru transpunerea în viață a principiilor eticii și echității socialiste. În concepția partidului nostru, a secretarului general al partidului, suprîmarea proprietății private asupra mijloacelor de producție și lichidarea exploatarei, dezvoltarea forțelor de producție, creșterea continuă a nivelului de trai, asigurarea raporturilor sociale pe temeiurile dreptății și egalității, ale democrației și libertății nu reprezintă decît premisele obiective, cadrul necesar manifestării și dezvoltării tot mai depline a personalității umane. Pentru că umanismul să se poată încheia cu adevărat, în toate articulele sale, pe aceste baze obiective și în consonanță cu ele, se desfășoară un întreg și complex proces istoric de educație și prin muncă, de instruire profesională dublată de o largire permanentă a orizontului cultural-general, de însușire a științei, a concepției revoluționare despre lume. Numai în cadrul unui asemenea complex de măsuri, obiective și subiective, omul se

poate transforma el însuși, devenind un om înalt, cu o înaltă conștiință umanistă și revoluționară, capabil să participe activ la viața socială, la construcția istorică a noi societăți.

Privit din această perspectivă, umanismul înțeles într-un simplu exercițiu teoretic, o simplă speculație abstractă, devenind o problemă a vieții reale, a praxis-ului istoric.

Victor Duculescu: În viziunea dialectică a partidului nostru, în opera secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, procesul de înfăptuire în viață a unui umanism real este un proces de conștințare a voinței popoarelor, conceput nu numai ca un umanism de gîndire, dar și ca un umanism practic, de acțiune, implică cu necesitate o corelație permanentă între eforturile naționale și cele internaționale.

Se cunoaște prea bine faptul că afirmarea libertății omului este de neconceput în lipsa unei libertăți naționale, în lipsa unei libertăți fără respectarea drepturilor lor la independență și suveranitate, fără a se recunoaște în primul rînd cadrul politico-juridic în care urmează să se realizeze emanciparea omului, afirmarea deplină a drepturilor și prerogativelor sale: naționale, statul național.

Este o realitate care se cere cu atît mai mult evidențiată cu cît în literatură — și așa spune că nu numai aici — apar încercări de a „internaționaliza“ drepturile omului, de a justifica intervențiile în treburile interne ale statelor suverane, de a pune în discuție opțiunile liber alese de popoare, ca și tentativele nedismulate de a ponegi orînduirea socialistă. Asemenea manifestări contravin flagrant principiilor dreptului internațional și nu servesc cu nimic cauza păcii și colaborării internaționale, interesele reale ale promovării drepturilor omului. Este demn de relevat că asemenea acțiuni — menite în fond să distragă atenția maselor de la adevăratele obstacole care se ridică în calea emancipării umane, de la structurile inechitabile care ființază în țările capitaliste, care dăluie și pe plan internațional, afectînd profund dezvoltarea lumii contemporane — au loc în condițiile în care într-adevăr omenirea are de soluționat o serie de probleme stringente, care afectează condiția umană.

Comunitățile internaționale îi revin sarcini uriașe în domeniul protecției drepturilor omului, prin înălțarea obstacolelor reale ce se ridică la nivelul lumii actuale și care împiedică în efectivă afirmare a drepturilor individului astăzi în lume: intensificarea curselor înarmărilor și pericolul unui război nuclear, care ar pune în pericol umanitatea în ansamblu, permanențizarea unor relații de inechitate, înfrîngerea drepturilor omului în fața politicilor de dominație și dictat, folosirea forței împotriva popoarelor.

Reprezentanți a numeroase state noi, al unor țări în curs de dezvoltare au demonstrat cu convingere, pe baza unor argumente concludente, necesitatea abordării întregii problematici umanitare în contextul luptei pentru lichidarea subdezvoltării, pentru făurirea unor noi relații internaționale, fondate pe echitate, pe eliminarea tuturor vestigiilor politicii de asigurare.

Nu o dată, în cadrul O.N.U., al altor organisme internaționale s-a auzit glasul acestor țări, care cereau ca ansamblul problemelor drepturilor omului să fie cercat cu eforturile pentru afirmarea independenței și suveranității naționale, pentru realizarea unor condiții de trai corespunzătoare tuturor ființelor umane, într-o nouă ordine economică și politică internațională, în spiritul respectului demnității tuturor oamenilor și a tuturor popoarelor, într-o societate eliberată de deplin de spectrul războaiului, al foametei și subdezvoltării. Nobil obiectiv, căruia partidul nostru, secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, întregul nostru popor îl consacra toate eforturile, pentru ca cerințele umanității practice să fie îndeplinite, astfel încît omul zilelor noastre, omul de mîine, să dispună de condiții cît mai bune de afirmare, de împlinire a esenței sale umane.

Dezbatore organizat de Paul DOBRESCU

Excelenței Sale Domnului LUIS HERRERA CAMPINS

Președintele Republicii Venezuela

Aflind cu adîncă tristețe despre exploziile și incendiul catastrofal survenite la termocentrala Tacoa, vă adresez cele mai sincere sentimente de compasiune dumneavoastră și familiilor îndoliate.

NICOLAE CEAUȘESCU

Președintele Republicii Socialiste România

A APĂRUT

NICOLAE CEAUȘESCU

Raport la Conferința Națională a Partidului Comunist Român

16—18 decembrie 1982

EDITURA POLITICA

Cronica zilei

În perioada 20—24 decembrie a avut loc la București reuniunea grupului de experți privind cooperarea dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Bulgară în domeniul protecției mediului înconjurător.

pentru protecția mediului înconjurător, și Anastas Kancev, director în Comitetul pentru protecția mediului înconjurător de lângă Consiliul de Miniștri al R.P. Bulgaria, au semnat un aide-memoire în domeniul protecției mediului înconjurător dintre cele două țări.

ȘTIRI SPORTIVE

● Campionatul republican feminin de sah a continuat la Medias cu runda a II-a, în care Gertrude Baumstark a învins-o pe Marina Pogorevici, iar în partidele Edit Ștefanov — Csila Sajtar, Judita Kantor — Margareta Teodorescu și Gabriela Olteanu — Otilia Găa a fost continuată remiza. Celelalte partide s-au întrerupt.

● După 4 runde, în campionatul european de șah pentru juniori, care se desfășoară în orașul olandez Groningen, conduce Hansen (Danemarca) cu 4 puncte, urmat de Stokli (Cehoslovacia) — 3,5 puncte, Nijboer (Olanda), Gonzales (Spania) și Margate (Scoția) — cu cîte 3 puncte.

● În clasamentul conduce Judita Kantor, cu 7 puncte, urmată de Eugenia Hindă — 6,5 puncte (1), Marina Pogorevici, Smaranda Boicu — cu cîte 6,5 puncte, Ligia Jicman — 6 puncte (1) etc.

● Cu prilejul unui stagiu de pregătire efectuat la Budapesta, împreună cu sportivii din Ungaria și R.D. Germană, tinerii patinatori de viteză din România au obținut o serie de succese în cadrul unor competiții desfășurate pe pista de dimensiuni olimpice din capitala Ungariei. Astfel, Liliana Coman s-a clasat pe primul loc în clasamentul general la triathlon iunior, realizînd un timp bun la 500 m — 48'50/100. Daniel Bota a ieșit victorios în proba de 500 m rezervată juniorilor, cu 44'20/100, Carol Laag s-a situat pe locul 2 la poliatlon, iar Nicolae Sandu s-a clasat pe locul secund la 1.500 m, cu timpul de 2'18"62/100.

● Campionatul de fotbal al Uruguayului a fost cîștigat la actuala ediție de formația Penarol Montevideo. Reamintim că Penarol a cucerit recent și „Cupa intercontinentală” învingînd, în meciul disputat la Tokio, echipa engleză Aston Villa.

● Într-un exemplu al Consiliului mondial al boxului, federația britanică de specialitate intenționează să reducă numărul de reprite de la 15 la 12, în cazul meciurilor oficiale de campionat.

LOTTO

NUMERELE EXTRASE LA TRAGEREA

24 DECEMBRIE 1982

Extragerea I: 6 77 52 79 29 18 56 85
Extragerea a II-a: 68 5 4 74 12 3 32 90 64
Fond total de cîștiguri: 971.847 lei, din care 228.946 lei report la categoria I.

BULETIN RUTIER

Informații de la Inspectoratul General al Miștilor — Direcția circulației

„Capcane rutiere” de sezon

Una din caracteristicile condițiilor meteorologice în această perioadă o constituie alungirea porțiunilor uscate de drum cu celelalte. Adecsoare, porțiunile umede se întind pe suprafețe relativ reduse și — ceea ce este periculos — pot fi luncose datorită unei pelicule abia perceptibile de mizgă sau unui strat fin de gheață. Asemenea sectoare devin auten- tic capcane pentru șoferii neavizați, mai cu seamă în curbe sau pe tronsoane pavate cu piatră cubică, precum depășirea aproape instantanee a autovehiculelor în efectul vitezelor excesive, al bruscării volanului sau frinei. Un exemplu: în orașul Băilești, automobilistul Ionel Tănăsie, necorelînd viteza auto- turismului 1-DJ-8120 cu depășirea în condiții de ploaie și mizgă, a rînit grav o persoană.

Centura de siguranță

Pe zi ce trece, tot mai mulți auto- mobilisti se conving de necesitatea centurii de siguranță în caz de coliziune sau înrîmări mai bruște. E drept că, deocamdată, cei mai mulți automobilisti recurg la serviciile centurii de siguranță numai în cursul deplasărilor în afara localităților, cu toate că aproape 50 la sută dintre accidente grave — nemaivorbind de cele ușoare — se comit în localitățile urbane. Și nu puține cu ur- mărită ireparabilă. Zilele trecute, în Piața Iancului din Capitală, auto- turismul 1-B-3647 circula pe o por- țune de drum cu mizgă. Mașina s-a izbit violent de un stîlp, provocînd pierderea vitei automobilistului și a celui din față. Dacă automobilistul coliziunii ar fi fost substanțial dimi- nuate, dacă cei în cauză foloseau centurile de siguranță care erau montate în autoturism. La începutul lunii decembrie, pe raza comunei Doina, județul Brăilă, conducătorul autoturismului 1-AG-3469, Gheorghe Petrescu, s-a angajat imprudent în depășirea unei autobuscule, în timp ce din sens opus venea un alt autovehicul. Tamponarea frontală nu a putut fi evitată. Dacă automobilistul este astăzi în viață, aceasta se datorează numai faptului că a purtat centura de siguranță!

Doi cazuri care arată necesitatea folosirii centurii de siguranță. Nu întâmplător i se spune și centura vieții, utilizarea ei constituind, în pre- zent, o recomandare legală inscrip- sionată pe ambele părți ale circulației rutiere din țara noastră.

La 1 ianuarie 1983

TRAGEREA EXTRAORDINARĂ LOTO A REVELIONULUI

Agentele Loto-Prinosport se află în plină vînzare a biletelor pentru apropiata tragere extraordi- nară Loto a Revelionului, care va avea loc în prima zi a noului an. După cum s-a mai anunțat, în cadrul a 12 extrageri în trei faze, cu un total de 120 de numere, participanților li se oferă posibilități multiple de a obține autoturisme „Dacia 1300”, importante sume de bani și excursii în U.R.S.S. sau R.P.

Ungară. Biletele de 25 lei au drept de cîștiguri la toate extragerile. O formă avantajoasă de participare o constituie variantele combinate și combinațiile „cap de pod”, pe care se pot realiza sute de cîștiguri la mai multe categorii. Informații complete pot fi obținute din prospectul tragerii și de la personalul agențiilor. Vineri 31 decem- brie 1982 este ultima zi de partici- pare.

MISIUNE COSMICĂ MEDICALĂ.

După cum a anunțat N.A.S.A., doi medici, Norman Thagard și William Thornton, au fost selecționați pentru a participa la zborurile din aprilie și iunie 1983 ale navei spațiale americane „Chalenger”. Misiunea lor, relatază agenția France Presse, va fi să culegă date privitoare la asana- mntul „rau de spațiu”, care afectează numeroși astronauți. În felul acesta, în fiecare din cele două zboruri menționate echipajul navei va cuprinde cîte cinci persoane. Prima misi- une orbitală a navei „Chalenger” va începe probabil spre finele lunii viitoare și va dura cinci zile.

SPOTERAPEUTICĂ

Înseamnă folosirea microclimei din peșteri pentru tratarea astmului bronșic și a altor boli. Primele experiențe în acest do- meniu au fost întreprinse în Gruzia în anul 70 în „Peștera alba”, din vecinătatea reședinței stațiunii balneare Thaltubo din Caucaz. Observațiile făcute asupra primilor pacienți care s-au tratat în această peșteră, în care temperatura se menține constan- tă la plus 11 grade, au demon- strat efectul pozitiv al microcli- matului de aici. După cură, bol- navii n-au mai avut crize, li s-au îmbunătățit respirația și circula- tia sîngvină. Microclima din peșterile carstice are o influen- ță favorabilă și asupra bolnavi- lor de hipertensiune arterială. În majoritatea covârșitoare a

MEMORIE ASOCIATIVĂ.

În naștinile electronice de calcul obșnuite distri- butura informațiilor pe adrese se face cu ajutorul unui cod cifric. Un neajuns al acestui sistem este acela că necesită o prelucrare matematică specială și o formulare exactă a proble- melor ce i se vor da spre rezol- varea computerului. În cazul cînd trebuie să i se pună întrebări neprevăzute, este nevoie să fie schimbat întregul program, ceea ce înseamnă mari cheltu- elii și presupune tragerrea unor

Manifestări politico-educative și cultural-artistice în cinstea aniversării Republicii

Simpozion științific pe tema: „Republica Socialistă România — stat al democrației muncitorești, socialiste”

Vineri dimineață s-au desfășurat la Academia „Ștefan Gheorghiu” lucrările simpozionului științific pe tema: „Republica Socialistă România — stat al democrației muncitorești, socialiste”, organizat în cinstea celei de- zece aniversări a instaurării Republicii în țara noastră, la care au partici- pat cadre didactice, cercetători, stu- denți și cursanți.

La încheierea lucrărilor, partici- panții au adresat o telegramă tova- rășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R., președintele Repu- blicii Socialiste România, în care se spune că, în urma acestor manifestări de apreciere și îndemnul pe care le-ați formulat cu privire la activi- tatea cadrelor de conducere și la ne- cesitatea îmbunătățirii stilului și ne- tedeilor de muncă și de conducere, colectivul Academiei „Ștefan Gheor- ghiu” — cadre didactice, cercetători, studenți și cursanți — ne angajăm în fața dumneavoastră, mult stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, să ne perfecționăm necontenit pregătirea și educația parinților, să devenim cadre de nădejde ale partidului, să mun- cim ca activiști profund devotați idealurilor socialismului și comunis- mului, patriei și poporului. Folosim prilejul cinstirii acestui eveniment marelui istoric al patriei — împlinirea a 35 de ani de la instaurarea Repu- blicii — ideal de luptă scump po- porului nostru, pentru a vă transmite în prag de An nou urarea noastră fierbinte, exprimată din adîncul inimii, de viață îndelungată, sănătate și putere de muncă, pentru a conduce cu clarviziune și înțelepciune desti- nele poporului nostru pe calea socia- lismului și comunismului.”

SUCEAVA. În județul Suceava se desfășoară, în cinstea aniversării Republicii, numeroase manifesta- ri politico-educative și culturale-artistice. La Vatra Dornei a avut loc „Săptămîna educației politice și culturale socialiste”, care a inclus simpozionul „Județul Suceava și orașul Vatra Dornei pe coordonatele actualului cîmpului”, masa rotundă „Calitatea muncii — factor determinant al progresului și civilizației”, o dezbatere despre „Munca, tinerete, angajare”, expoziții de carte social-politică, specia- lele artistice. Tot în această perioadă, la Casa de cultură a sindi- catelor din Suceava este deschisă expoziția de fotografii „Imagini bucovinene: oameni, fapte, împliniri”, a artistului fotograf Dumitru Vinț. Același moment aniversar din viața patriei li sînt dedicate și expuneri organizate în numeroase localități ale județului în care sînt evidențiate profundele trans- formații revoluționare petrecute în viața economică și socială a țării în anii construcției socialiste, în- deosebi în perioada de după Con- gresul al IX-lea al partidului. (Sava Bebanaru).

CĂLĂRAȘI. În cadrul mani- festărilor politico-educative și cul- tural-artistice desfășurate în județ în cinstea aniversării Republicii, întreprindem o frumoasă cinemato- grafică Călarăși, în colaborare cu Liceul agroindustrial Fundulea a organizat o dezbatere pe tema „Comunismul — om al faptelor, al consti- mențelor prezentate în filmul arti- stic „Clipa”. La rîndul său, Muzeul județean din Călarăși a orga- nizat o seară culturală pentru elevii intitulată „Republica, măreția va- rii”. A urmat un meci muzical- literar susținut de pionierii (Rodica Simionescu).

VRANCEA. Documentele Con- ferinței Naționale a partidului — amplu program de acțiune pentru dezvoltarea continuă a patriei socialiste” și „România la 35-a aniversare a proclamării Republicii” constituie în aceste zile două din subiectele expunerilor infor- marilor și consultațiilor organizate în localitățile județului. La Odo- bești și Focșani au loc dezbateri cu tema „Contribuția României, a președintelui Nicolae Ceaușescu la realizarea unui sistem trainic de securitate și pace în Europa și în lume”. (Dan Drăgulescu).

ZONA MONTANĂ

(Urmare din pag. 1)

mai departe de limita permisă de factorul „rezistență organică” și în- tîrîmînt cu metode de tip intensiv față de cel tradițional. Spre exem- plu, în Tirol (Austria), în 1950, de la un efectiv de 99.000 vaci cu lapte se obțineau 192.000 tone lapte, cu 3,8 la sută grăsime, devenind cîte 2.639 li- tre lapte de ficare vacă. În anul 1978, de la numărul de 90.000 vaci s-au obținut 304.000 tone lapte, cu 4,03 la sută grăsime, producția medie de fie- care vacă ajungînd, anual, la 3.393 li- tre lapte. Aceste rezultate au fost po- sibile atât printr-o intensă amelora- re a efectivelor de bovine, condusă prin selecție sistematică, cît și prin- tr-un complex general de măsuri de susținere, instruire și educare a pro- ducătorilor agricoli, prin bună orga- nizare în forme adaptate condițiilor specifice montane, care, desigur, au necesitat eforturi de lungă durată.

În România de astăzi, noua revolu- ție agrară privește multiple muta- ii și adaptări, apărînd necesitatea integrării și a zoagriculturii din zonele de munte neorganizate în acest proces evolutiv, în forme realiste, posibile și adaptate condițiilor, ne- cesităților de etapă și caracteristicilor profunde specifice.

Devine cu atît mai important ca problematica zoagriculturii montane să fie abordată în raport cu noile condiții modificate față de tre- cut, determinînd, din mîncarea vieții și de noile cerințe ale științei și tehnicii, iar acțiunile practice să fie așezate pe baze științifice, verificate experimental, cu valorificarea ample a experienței tradiționale, în măsură să conducă spre forme concrete op- timale, cu eficiență sporită pe plan economic și social, fără afectarea cadrului natural și garantate ca dura- bilitate în timp.

Rezultatele bune obținute de mulți gospodari din satele noastre de munte, aplicarea unor metode eficiente în practica zoagricolă curentă de- monstrează posibilitățile existente și necesitatea popularizării experienței pozitive și valorificării lor pe plan științific și practic.

Multe rezultate obținute pe plan montan vin să demonstreze că un proces evolutiv în zootehnia montană impune creșterea nu a unui număr mare de animale cu producții submedii, cît a unui efectiv optim, cu performanțe productive duce nu

le se însuși: micșorarea suprafețelor ocupate de fînie, orientarea de- nerărilor linere spre preocupări ne- agricole și ruperea lor de satul de munte, înaintarea în vîrstă și micșo- rarea capacității de efort a forței de muncă active, reduceri de efective și producții animale și agricole s.a.

Sînt aspecte mai care impun măsuri și acțiuni susținute pentru largirea dotării tehnice, crearea unor infrastructuri în satele de munte, im- bunătățirea gradului și formelor de cîntărire a materialelor a producătorilor. În marea măsură, este necesară evidențierea multelor necesi- tăți de profilare și investigație în problematica zoagriculturii montane, însăși noticiune nefînd încă în- susțită, deși acest tip distinct de ac- tivității agricole prezintă o însemnă- tăte incontestabilă.

Probleme deosebit de importante se pun și în domeniul educației și învățămîntului, fiind stringență ne- voia ca acest sector să răspundă cerințelor de formare a unor oameni bine instruiți și orientați, în legătură directă cu formele de producție și, existența de tip montan.

Rezultatele bune obținute de mulți gospodari din satele noastre de munte, aplicarea unor metode eficiente în practica zoagricolă curentă de- monstrează posibilitățile existente și necesitatea popularizării experienței pozitive și valorificării lor pe plan științific și practic.

Multe rezultate obținute pe plan montan vin să demonstreze că un proces evolutiv în zootehnia montană impune creșterea nu a unui număr mare de animale cu producții submedii, cît a unui efectiv optim, cu performanțe productive duce nu

DEPRETUTINDENI

specialiști de înaltă calificare. Pentru remedierea acestui neajuns se face apel la așa-numita memorie asociativă, sistem în baza căruia căutarea informației nu se face potrivit unui cod, ci se orientează după sens, așa cum face și omul. Pînă acum de o astfel de memorie dispu- neau numai computerele de mare capacitate. Recent conce- nului electronic „AEG-Telefun- ken” din Hanovera (R.F.G.) a pus la punct un aparat care, ata- sat la un minicomputer obiș- nuit, permite introducerea me- moriei asociative, făcînd posi-

ACUPUNCTURA

în creșterea păsărilor. După ce cercetătorii Centrului științific din Extremul Orient sovietic au început să aplice acupunctura gînilor de la unele crescătorii, s-a constatat că ouăle făcute de acestea au devenit mai mari. Fiecare din cele 200.000 de găini care au urmat tratamentul cu acupunctura face în prezent ouă care cîntăresc cu 3,2 gram mai mult decît ouăle obișnuite. S-au în- dous considerabil și cazurile de îmbolnăvire a păsărilor. Specialiștii apreciază că reflexostimu- larea deschide posibilități consi- derabile pentru creșterea produc- tivității păsărilor și animale- lor domestice.

OASPEȚI NEPOFTIȚI.

Sovietul Moscovei a fost nevoit să înființeze un serviciu special de... alungare a cerbilor din pădurile înconjurătoare, care se aventurază tot mai frecvent pe bulevardurile și în parcurile capitalei sovietice. Cei mai curajoși dintre aceste oaspe- ței nepoftiți au ajuns pînă în Parcul central de cultură și odihnă, s-au plimbat pe cheirurile rîului Moscova; a fost și un caz cînd un cerb s-a urcat pe scara unui bloc de locuințe pînă la primul etaj! Din neobșnuitul serviciu fac parte vîntorii și veterinarii cu experiență, caci nu este deloc ușor „să convingi” un cerb să părăsească străzile orașului.

Excelenței Sale Domnului NICOLAE CEAUȘESCU

Președintele Republicii Socialiste România

Mesajul amabil pe care Excelența Voastră a binevoit să mi-l adrezeze cu scîrbă „Sărbătorii Regelui” m-a mișcat foarte mult. Vă mulțumesc din toată inima.

La rîndul meu, permiteți-mi să exprim Excelenței Voastre cele mai bune urări de fericire personală, de fericire pentru compatrioții dumneavoastră și pentru buna dezvoltare a relațiilor prietenești care există între cele două țări ale noastre.

BAUDOUIIN

Regele belgienilor

Cu prilejul celei de-a 60-a aniversări a creării U.R.S.S.

A luat apoi cuvîntul L. I. Boiko, înscărunțat cu afaceri a. al Uni- nii Sovietice la București, care a evocat marile realizări obținute în cei 60 de ani de la crearea U.R.S.S. — s-a referit pe larg la activitatea des- fășurată de popoarele sovietice, sub conducerea P.C.U.S., pentru înfăp- țuirea hotărîrilor Congresului al XXVI-lea al P.C.U.S., la politica exte- rioară de pace și colaborare inter- națională a partidului și statului so- vietic.

Subliniînd că între Uniunea So- vietică și România între P.C.U.S. și P.C.R. s-au statornicit legături multi- laterale de prietenie și colaborare, vorbitorul și-a exprimat încrederea că aceste relații se vor întări și se vor dezvolta și în viitor, spre binele popoarelor celor două țări, în inter- esul cauzei socialismului.

În aceeași zi, la Constanța a avut loc o adunare festivă dedicată in- versării creării U.R.S.S. Cu acest prilej au luat cuvîntul Octavian Ivan, președintele Comitetului jude- țean pentru cultură și educație so- vietică și Educației Socialiste, Du- mitru Necosu, secretar al Comite- tului municipal București al P.C.R., secretar al I.R.R.C.S., Vasile Gră- dișteanu, muncitor, Cristina Ionescu, studentă.

În aceeași zi, la Constanța a avut loc o adunare festivă dedicată in- versării creării U.R.S.S. Cu acest prilej au luat cuvîntul Octavian Ivan, președintele Comitetului jude- țean pentru cultură și educație so- vietică și Educației Socialiste, Du- mitru Necosu, secretar al Comite- tului municipal București al P.C.R., secretar al I.R.R.C.S., Vasile Gră- dișteanu, muncitor, Cristina Ionescu, studentă.

În sala se aflau reprezentanți ai oamenilor muncii din Capitală, ve- terani ai mișcării muncitorești din țara noastră, conducători ai unor in- stituții centrale și organizații ob- ștești, personalități ale vieții știin- țifice, artistice și culturale, generali și ofițeri, ziaristi.

La Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România, s-a des- chis, vineri, expoziția documentară de 60 de ani de la crearea U.R.S.S. Organizată în colaborare cu Muzeul central „V. I. Lenin” din Moscova, expoziția se înscrie în suita de ma- nifestări dedicate marilor în țara noastră a celei de-a 60-a aniversări a creării Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste.

Au participat, de asemenea, mem- bria delegației Asociației de prietenie sovieto-română și membri ai Am- basadei Uniunii Sovietice la București. Au fost întonate imnurile de stat ale Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste și Republicii Socialiste România.

La vîrnășii au rostit alocuțiuni Nicolae Chioru, directorul Muzeului de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România, și Olga Sergheevna Krișevskaia, directorul Muzeului cen- tral „V. I. Lenin” din Moscova, care au evocat tradițiile relațiilor de prietenie și solidaritate statornicite între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist al Uniunii So- vietice, între România și Uniunea So- vietică, între poporul român și po- poarele sovietice.

Despre semnificația evenimentului a vorbit tovarășul Ion Tesu, mi- nistru agriculturii și industriei ali- mentare, care a relatat succint de seamă obținute de popoarele Uni- nii Sovietice, sub conducerea par- tidului comunist, în cei 60 de ani care au trecut de la crearea U.R.S.S. în opera de edificare a societății socia- liste și comuniste.

Au participat Stan Soare, adjunct de șef de secție la C.C. al P.C.R., Constantin Oancea, adjunct al mi- nistrului afacerilor externe, Tamara Dobrin, vicepreședinte al Consiliului de Cultură și Educației Socialiste, Du- mitru Necosu, secretar al Comite- tului municipal București al P.C.R., Florian Balaceanu, membru în Biroul Consiliului „Asociației de prietenie sovieto-română”, activiști de partid și de stat, oameni ai muncii din Capitală.

Au fost prezenți L. I. Boiko, în- scărunțat cu afaceri ad-interim al Uniunii Sovietice la București, mem- bria ai ambasadei, șefi ai altor mi- sțiuni diplomatice acreditați în țara noastră, membri ai corpului diplo- matic.

Au participat Stan Soare, adjunct de șef de secție la C.C. al P.C.R., Constantin Oancea, adjunct al mi- nistrului afacerilor externe, Tamara Dobrin, vicepreședinte al Consiliului de Cultură și Educației Socialiste, Du- mitru Necosu, secretar al Comite- tului municipal București al P.C.R., Florian Balaceanu, membru în Biroul Consiliului „Asociației de prietenie sovieto-română”, activiști de partid și de stat, oameni ai muncii din Capitală.

vremea

Timpu probabil pentru intervalul 25 decembrie, ora 20 — 28 decembrie, ora 20
În țară: vremea va fi în general înaltă, realizată de o echină de formă de ploaie, lapoviță și ninsoare. La munte va ninge. Vîntul va sufla din direcția nord-vest, cu intensități locale. Temperatura în scădere. Mini-

mele vor oscila între minus 5 și plus 5 grade, izolat mai scăzute, iar maxi- mele între minus 2 și plus 8 grade, mai ridicate la începutul intervalului. Ceață locală, senară și dimineață. În București: vremea va fi în general înaltă. Vor cădea precipitații, mai ales sub formă de ploaie. Vîntul va sufla moderat. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 2 și plus 2 grade, iar maxi- mele între plus 1 și plus 4 grade. La începutul intervalului, ceață. (Heana MIHĂIȚĂ, meteorolog de serviciu).

Operație pe cord deschis la Spitalul Fundeni

La clinica de chirurgie cardiovascu- lară a spitalului Fundeni a fost efectuată recent, în premieră națio- nală, o operație pe cord deschis unei tinere de 21 de ani, care prezenta așa-numitul „Bridge sindrom”.

În cadrul clinicii de la Fundeni, creată în urma cu șase ani, a fost executată aproximativ 14.000 de ope- rații, din care aproape jumătate pe inimă. În alte 1.045 de cazuri s-au operat afecțiuni congenitale, din care circa 600 pe cord deschis. Succesul operațiilor în intervenții cardiovascu- lare este de 96,2 la sută, ceea ce si- tuează clinica românească de vîl- toarea școlii românești de chirurgie cardiovasculară. (Agerpres).

teatre

New York, New York: UNION (13 49 04) — 10; 13; 16; 18.
● FLAMURA — 9, GIULEȘTI — 9, ARTA — 9, GRIVITA — 9, DOINA — 9; 10; 13; 16; 18; 19; COSMOS — 9, CULTURAL — 9; MIORITA — 9.
● Teatrul de comedie (16 69 05); Ba- nescu de frumusețe — 19,30.
● Teatrul „Notara” (15 31 63), sala Magheruș — de duminică, iubito, 19,30; (sala Studio); Pensunea doamnei Olimpia — 19.
● Teatrul „Giulești” (Sala Majestie, 14 72 34); Amadeus — 19,30.
● Teatrul evreiesc de stat (20 39 70); Cîntăci cu mine un cîntec — 19,30.
● Teatrul satiric-muzical „C. Tănase” (sala Savoy, 15 56 76); Funcionarul de la Domestici — 19,30.
● Ansamblul „Răsodina română” (13 10 00); La Izvor de dor și cîntec — 19.
● Teatrul „Ion Văduțescu” (12 27 45); Piața la rînci — 19.
● Teatrul „Tîndărică” (15 23 77); Au- toul — 19.
● Teatrul „Luia Sturdza Bulandra” (sala Schitu Măgureanu, 14 73 46); Cu

● Pădurea nebulă; VITORUL (11 48 03) — 15,30; 17,30; 19,30.
● Problema timpului; TIMPURI NOI (16 61 10) — 9; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 20.
● Nemuritori; PATRIA (11 66 23) — 9; 11,30; 13,30; 15,30; 17,30.
● Cu miinile curate; LUCEAFĂRUL (15 87 67) — 9; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 20.
● Rămîn cu tine; DRUMUL SĂRII (31 28 13) — 15,30; 17,30; 19,30. ARTA (21 31 12) — 9; 11; 13; 15,15; 17,30; 19,30.
● Probleme personale; GRIVITA (17 08 38) — 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20; 15,45; 18; 20.
● Cheia zile din viața lui Oblomov; POPULAR (35 15 17) — 12; 16; 19.
● Teatrul „M. PACEA” (60 30 83) — 15; 18,30.
● Slobă temporară; VOLGA (70 71 25) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● Dacă al e inimă care bate; PRO- GRESUL (23 94 10) — 18; 19; 20; 15,30.
● Ordin și deschideți focul; FE- RENTARI (60 48 83) — 15,30; 17,30; 19,30.
● Sub patru steaguri; AURORA (33 64 66) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● Amnezia; BUCUREȘTI (15 61 54) — 9; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 20. MEL- DIA (12 06 88) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15. MODERN (27 01 10) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● Pînă de țărîniță; BUZEȘTI (60 43 38) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● Nimic nu pe frontul de ve; CA- PITOL (16 59 17) — 9; 12,30; 16; 19; 20,15; 23,30.
● Colosul din Rhodos; COSMOS (27 34 95) — 11,45; 14,15; 17; 19,45.
● Serul din Tennessee; CULTURAL (14 30 12) — 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15; 15,45; 18; 20.
● Acel blestemat iren bilind; DA- TIA (50 53 94) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● Cine pentru infern; FLACĂRA (20 39 40) — 15; 17; 19. MIORITA (14 71 12) — 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● Papillon; LIRA (31 71 71) — 15,30; 18,30

PE DIFERITE MERIDIANE — AMPLE ACȚIUNI PENTRU PACE ȘI DEZARMARE

„Cheltuielile militare, o uriașă irosire de resurse“

Declarațiile premierului Olof Palme

STOCKHOLM 24 (Agerpres). — Într-un interviu acordat ziarului sovietic „Tud“ reluat de agenția T.A.S.S., primul ministru al Suediei, Olof Palme, s-a pronunțat pentru încetarea cursei înarmărilor, pentru reducerea „cheltuielilor militare și adoptarea unor măsuri practice de dezarmare. „Cheltuielile militare, a spus premierul suedez, reprezintă fonduri aruncate în vânt, resurse umane irosite în zadar. Cursa înarmărilor înghețează resurse uriașe, care ar putea fi folosite în scopuri pașnice, pentru satisfacerea nevoilor de zi cu zi a milioane de oameni, atât din statele dezvoltate, dar mai ales din țările în curs de dezvoltare.“

Respingând teza potrivit căreia producția de armament ar crea locuri de muncă și ar servi, chipurile, dezvoltării economice, șeful guvernului suedez a declarat: „Fasciștii germani au creat mitul potrivit căruia cercetarea și producția militară ar fi utile pentru economia națională. Ei au susținut că producția de război ar contribui la rezolvarea problemei ocupării forței de muncă. Aceasta a fost minciuna anilor '30, dar în vremurile noastre ea sună și mai fals. În realitate, producția de arme subminează economia.“

În timp ce Congresul american a adoptat un buget militar record...

WASHINGTON 24 (Agerpres). — În capitla S.U.A. s-a încheiat sesiunea din acest an — a 97-a — a Congresului american. După cum constată ziarul „Washington Post“, în timpul sesiunii membrii forului legislativ american au aprobat un buget militar record pentru întreaga istorie a S.U.A., în timp ce nu au reușit să se pună de acord asupra unor programe de creare a unor noi locuri

...militanții pentru pace condamnă noile planuri de înarmare ale S.U.A.

WASHINGTON 24 (Agerpres). — Organizația obstească din S.U.A. intitulată „Centrul păcii din Washington“ a adresat locuitorilor Statelor Unite un apel la încetarea unei campanii de protest împotriva cursei înarmărilor și față de dezarmării, inclusiv împotriva planurilor de instalare în 1983 a unor noi rachete nucleare americane cu rază medie de acțiune în unele state europene membre ale N.A.T.O. În declarația publicată în acest sens se arată, între altele: „Din cauza noilor planuri de înarmare intrăm într-una din perioadele cele mai îngrijorătoare din istoria omenirii“. Documentul adresează un apel la înfăptuirea unor măsuri practice de dezarmare, avertizând că intensificarea cursei înarmărilor nucleare sporește considerabil riscurile declanșării unui nou război mondial.

„Participanții la mișcarea pentru înghețarea înarmărilor nucleare din Statele Unite numesc rachetele intercontinentale „MX“

Miting antinuclear în Japonia

TOKIO 24 (Agerpres). — În orașul japonez Koba a avut loc un mare miting al reprezentanților opiniei publice împotriva cursei înarmărilor, pentru dezarmare și pace. După cum relatează ziarul „Akahata“, vorbitorii la miting au subliniat necesitatea reducerii cheltuielilor militare ale Japoniei și acțiunii manifestărilor opiniei publice în favoarea adoptării unor măsuri practice de dezarmare, în primul rând de dezarmare nucleară.

În orașul Bitche, din Franța, a avut loc, recent, o demonstrație de protest împotriva instalării de noi rachete nucleare americane cu rază medie de acțiune pe continent. Printre manifestanți s-au aflat și luptători pentru pace din R.F.G.

Marș împotriva amplasării de rachete „Cruise“ în Sicilia

ROMA 24 (Agerpres). — La 24 decembrie, la Catania (Sicilia) a început un marș al păcii care are ca țintă finală localitatea siciliană Comiso, unde se prevede amplasarea unui număr de 112 rachete americane de tip „Cruise“. Acțiunea a fost inițiată de o serie de organizații italiene ale tulpilor pentru pace.

Participanții la marș care se reunește la construirea bazei de rachete de la Comiso, se pronunță pentru dizolvarea blocurilor militare, pentru utilizarea fondurilor destinate înarmărilor în vederea rezolvării unor importante probleme sociale, cum ar fi crearea de noi locuri de muncă, îmbunătățirea asistenței sanitare și altele.

Participanții vor sosi la Comiso la 2 ianuarie.

Londra 1983 — „Anul păcii“

LONDRA 24 (Agerpres). — Consiliul Marii Londre a proclamat anul 1983 „Anul păcii“. În conformitate cu hotărârile autorităților municipale ale capitalei britanice, „Anul păcii“ va începe la 3 ianuarie 1983, când într-unul dintre marile parcuri londoneze va fi dezvelit un monument simbolic înfățișând o femeie ținând în mână un porumbel. Pe parcursul anului viitor, în capitala britanică vor fi organizate manifestări în cadrul „Anului păcii“, între care seminarii consacrate problemelor dezarmării, securității și cooperării, un festival al cîntecului pentru pace, o campanie împotriva războiului, precum și o întâlnire a reprezentanților marilor onse ale lumii. Prin organizarea unor mari adunări populare și mitinguri se va urmări informarea și mobilizarea opiniei publice la lupta pentru dezarmare și pace.

ORIENTUL MIJLOCIU

• Noi ciocniri între milițiile rivale din Liban • Săptămîna viitoare vor începe convorbirile oficiale israeliano-libaneze • O declarație a președintelui Reagan

BEIRUT 24 (Agerpres). — Vineri au reînceput schimburile de focuri între milițiile rivale libaneze în zona de la sud de Beirut. Tirurile cele mai violente au fost înregistrate pe axa Khalde — Shweifat — Kfar Shima, situate între 9 și 13 kilometri la sud de capitala libaneză. Surse ale poliției libaneze au anunțat că cinci persoane au fost ucise, iar alte 14 au fost rănite.

Lupte intermitente au fost semnalate și în regiunea de munte Aley, la sud-est de Beirut.

TEL AVIV 24 (Agerpres). — Convorbirile oficiale israeliano-libaneze referitoare la retragerea trupelor străine din Liban vor începe în primele zile ale săptămîinii viitoare, a anunțat un purtător de cuvînt al primului ministru israelian, Menahem Begin, informează agenția France Presse.

Aceste convorbiri vor avea loc alternativ la Khalde, în Liban, și la Kiriat Shmona, oraș situat la frontiera de nord a Israelului, adaugă agenția.

WASHINGTON 24 (Agerpres). — Președintele S.U.A., Ronald Reagan, a afirmat, la încheierea celei de-a doua runde de convorbiri cu regele Hussein al Jordaniei, că în cursul întrevederilor cu acesta au fost realizate „progrese semnificative în direcția păcii“. Recunoscând că trebuie rezolvate încă o serie de probleme, Reagan a subliniat că rămîne „optimist“ în ce privește posibilitatea de a se iniția „negocierile directe pentru o soluționare justă a problemei palestiniene, în contextul unei păci reale și durabile în Orientul Mijlociu“, relatează agențiile France Presse și Reuter.

BRUXELLES 24 (Agerpres). — Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei, a declarat — într-un interviu acordat ziarului belgian „De Morgen“ — că regele Hussein al Jordaniei a fost purtătorul unui mesaj din partea sa transmis președintelui S.U.A., Ronald Reagan, informează agenția France Presse.

Înainte de călătoria sa la Washington, am avut cu regele Hussein convorbiri de cea mai mare importanță, în special în legătură cu viitorul relațiilor dintre Jordania și viitorul stat palestinian și independent în cadrul unei confederații, precum și în legătură cu ansamblul propunerilor de pace în vederea reglementării problemei palestiniene, a precizat Yasser Arafat.

DAMASC 24 (Agerpres). — Președintele sirian, Hafez Al-Assad, l-a primit vineri pe Cheeli Klibi, secretar general al Ligii Arabe, informează agenția siriană S.A.N.A. În cursul întrevederii au fost examinate probleme legate de situația din lumea arăbă în condițiile existente în prezent în zonă.

Zambia condamnă acțiunile agresive ale R. S. A.

LUSAKA 24 (Agerpres). — La Lusaka s-au încheiat lucrările Consiliului Național al Partidului Unit al Independenței Naționale (U.N.I.P.) din Zambia. Într-o declarație, Consiliul Național a condamnat acțiunile agresive ale regimului rasist din R.S.A. împotriva statelor africane din „prima linie“. De asemenea, documentul subliniază necesitatea accelerării procesului de acordare a

independenței Namibiei în baza rezoluției 435 a Consiliului de Securitate al C.N.U., care stipulează organizarea de alegeri libere în acest teritoriu, sub supravegherea O.N.U.

PORTUGALIA

Dificultăți în calea soluționării crizei politice

LISABONA 24 (Agerpres). — Oficiul de presă al președinției portugheze a dat publicității o declarație în care se arată că președintele Ramalho Eanes își va începe luni consultările cu liderii partidelor politice reprezentate în Parlament, pentru a examina modalitățile de soluționare a crizei guvernamentale. Evenimentul Observatorii politice din Lisabona, citată de agențiile Reuter și France Presse, apreciază că pentru moment nu se întrevide nici un indiciu cert care să deschidă calea rezolvării crizei guvernamentale. Evenimentul care a dus la blocarea situației, menționează sursele citate, este refuzul lui Carlos Mota Pinto, care a mai îndeplinit funcția de premier, de a accepta să formeze un nou guvern de coaliție. În aceste condiții, săptămînalul „Expresso“ scrie despre posibilitatea organizării de alegeri generale anticipate.

CONSECINȚELE CRIZEI ECONOMICE

Extinderea șomajului în țările O.C.E.D.

WASHINGTON 24 (Agerpres). — Potrivit unor prognoze, șomajul în Europa occidentală va crește anul cu două milioane de șomeri, scrie cotidianul american „International Herald Tribune“. În prezent, în cele 25 de țări dezvoltate membre ale Organizației pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (O.C.E.D.) există 32 milioane de șomeri, din care aproape o treime sînt din S.U.A. Există criza probabilitate ca mulți dintre cei care acum sînt șomeri să nu mai intre vreodată în rîndul forței de muncă active, adăugă ziarul.

Într-o serie de țări șomajul depășește în prezent ceea ce era considerat tolerabil din punct de vedere politic cu numai cîțiva ani în urmă.

Scăderea accentuată a producției siderurgice pe ansamblul lumii capitaliste

BRUXELLES 24 (Agerpres). — Institutul internațional al fierului și oțelului (I.I.S.I.) a dat publicității, la Bruxelles, date statistice în care se arată că recesiunea economică manifestată pe ansamblul lumii occidentale a dus la o scădere accentuată a producției în industria siderurgică în cele 29 de state capitaliste dezvoltate reprezentate în acest organism. Astfel, potrivit statisticilor, industria siderurgică americană a fost cel mai mult afectată, producția de oțel în noiembrie acest an fiind de 4,2 milioane tone, cu 42 la sută inferioară celei din perioada corespunzătoare din anul trecut, menționează agenția Reuter. În C.E.E., diminuarea producției în același interval de timp a fost de 25 la sută, iar în Japonia de nouă la sută.

Cel mai dificil an pentru economia latino-americană

NATIUNILE UNITE 24 (Agerpres). — Din punct de vedere economic, 1982 a fost cel mai dificil an pentru țările latino-americane de la criza din 1930 și pînă în prezent. Se arată în raport preliminar al Comisiei O.N.U. pentru America Latină, transmis de agenția Reuter. Scăderea veniturilor, creșterea șomajului și deficitul balanței de plăți externe au fost principalele cauze ale instabilității politice și sociale din regiune, precizează raportul.

Totodată, este menționat faptul că producția generală de bunuri de larg consum a scăzut cu 1 la sută — cea mai nefavorabilă situație înregistrată în ultimii 40 de ani — iar venitul pe locuitor s-a redus cu 3 la sută.

Conform statisticilor, rata inflației, fost în medie de 80 la sută, în acei ani depășind toate previziunile, fapt care reflectă impactul recesiunii economice mondiale asupra economiei țărilor latino-americane, relatează sursa citată.

PEDEAPSA CU MOARTEA. Masachussets a devenit cel de-al 38-lea stat din componența S.U.A. în care a fost reintrodusă pedeapsa cu moartea pentru asasinat și alte crime grave.

STAREA DE URGENȚĂ INSTITUITĂ ÎN GAMBIA după încercarea de lovitură de stat din iulie 1981 a fost prelungită cu încă un an în baza unei legi adoptate de parlamentul gambian, relatează agenția T.A.P.

APROXIMATIV 40 LA SUTĂ DIN LOCUITORII REPUBLICII SUD-AFRICANE SÎNT ANALFABETI, arată rezultatele recensămîntului populației desfășurat în această țară. Potrivit statisticilor oficiale, în rîndul minorității albe din R.S.A. știu să scrie și să citească 87 la sută din locuitorii, în timp ce în cazul africanilor — doar 51 la sută.

AGENȚIILE DE PRESĂ — pe scurt

ACORD INTERBANCAR SOVIET-CHINEZ. Agenția T.A.S.S. informează că la Beijing au avut loc convorbiri între reprezentanții ai Băncii Populare a Chinei și Băncii de comerț exterior a U.R.S.S. și a fost semnat un acord interbancaș privind modalitățile de realizare a deconturilor, în comerțul de frontieră dintre cele două țări.

CELEBRUL SCRITOR FRANCEZ LOUIS ARAGON A ÎNCETAT DIN VIAȚĂ în noaptea de Joi spre vineri la domiciliul său din Paris, informează agenția France Presse. Poetul și romancierul era în vîrstă de 85 de ani.

GUVERNUL COLUMBIEI A DECRETAT STAREA DE URGENȚĂ ECONOMICĂ pe o perioadă de 50 de zile, măsură care permite puterii executive să adopte hotărîri cu caracter de lege, fără ca ele să fie în prealabil aprobate de Congres (parlamentul țării) — informează agenția columbiană Colpres.

IMPRUMUT ACORDAT BRAZILIEI. Fondul Monetar Internațional a acordat un împrumut de 498,7 milioane „Drepturi speciale de trageră“ (D.T.S.), ceea ce reprezintă aproximativ 533 milioane dolari.

ALEGERI ÎN ARGENTINA. Președintele argentinian, Reynaldo Bignone, a declarat, vineri, la Buenos Aires că alegelele generale în Argentina vor avea loc cel mai tîrziu la 6 noiembrie, anul viitor, transmite agenția Reuter. În cadrul unei ceremonii, el a precizat că în februarie 1983 guvernul va putea prezenta programul electoral.

APROXIMATIV 40 LA SUTĂ DIN LOCUITORII REPUBLICII SUD-AFRICANE SÎNT ANALFABETI, arată rezultatele recensămîntului populației desfășurat în această țară. Potrivit statisticilor oficiale, în rîndul minorității albe din R.S.A. știu să scrie și să citească 87 la sută din locuitorii, în timp ce în cazul africanilor — doar 51 la sută.

RAPORTUL TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

— analiză constructivă a problemelor vieții internaționale, vibrantă chemare la lupta pentru pace și progresul omenirii.

REDUCEREA CHELTUIELILOR MILITARE — obiectiv concret, realist și eficient pe calea dezarmării

„Înghețarea cheltuielilor militare și trecerea la reducerea lor constituie o necesitate atît pentru diminuarea cursei înarmărilor și a pregătirilor de război, cît și pentru crearea condițiilor necesare depășirii crizei economice mondiale, relansării activității economico-sociale.“

NICOLAE CEAUȘESCU

Ampla și profunda analiză a evoluțiilor din viața internațională cuprinsă în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului a pus din nou în evidență ideea de mare valoare teoretică și practică referitoare la faptul că, pentru înfăptuirea dezarmării, pasul hotărîtor îl reprezintă înghețarea și reducerea cheltuielilor militare. Pornind de la necesitatea stringență a dezarmării și, totodată, de la aspectele ei deosebit de complexe, secretarul general al partidului, președintele țării, subliniază astfel însemnătatea unei abordări treptate, realiste, de la simplu la complex a acestei probleme cardinale, avînd în vedere că măsurile inițiale ar deschide calea altor măsuri mai ample, în cadrul unui proces continuu, care să ducă în final la înfăptuirea obiectivului istoric — dezarmarea generală și totală.

În cadrul acestui proces, înghețarea și reducerea cheltuielilor militare se constituie într-o primă treaptă general accesibilă, de natură a crea un climat de încredere și a stimula realizarea de înțelegeri referitoare la aspectele mai dificile ale dezarmării. Arătînd că una din componentele acestui proces trebuie să fie adoptarea de măsuri ferme pentru diminuarea rolului blocurilor militare și trecerea la desființarea simultană a N.A.T.O.

și a Tratatului de la Varșovia, tovarășul Nicolae Ceaușescu a formulat propunerea concretă ca, pînă la desființarea blocurilor, statele celor două pacte militare să treacă de comun acord la reducerea cu 50 la sută a cheltuielilor militare față de nivelul din acest an — pînă în 1985. În spiritul unei înalte răspunderi pentru asigurarea condițiilor de liniște și securitate necesare desfășurării operei de construcție socialistă pe pămîntul patriei, în consens cu interesele de pace și progres ale tuturor popoarelor, propunerea formulată de secretarul general al partidului reprezintă o nouă și importantă contribuție la eforturile pe plan mondial în vederea opririi cursei înarmărilor și înfăptuirii dezarmării — acest imperativ suprem al vremurilor noastre. În același timp, propunerea se înscrie pe linia activității consecutive a României în favoarea adoptării de măsuri efective care să declanșeze un autentic proces de dezarmare.

Argumentînd propunerea, secretarul general al partidului arată că, în ansamblul cheltuielilor militare, membrii blocurilor N.A.T.O. și Pactului de la Varșovia dețin o pondere de aproximativ 80 la sută. Ca atare, orice reducere semnificativă poate fi realizată numai de cei ce înlocuiesc grosul cheltuielilor și este, deci, firesc ca procesul dimi-

nuării acestor cheltuieli să înceapă tocmai cu țările care dețin principala pondere în materie de mijloace afectate înarmărilor. Desi stăvilirea cursei înarmărilor presupune înghețarea și reducerea cheltuielilor de către toate țările, ar fi cel puțin nerealist să se mizeze mai întîi pe rezultatele pe care le-ar putea avea reducerea bugetelor în rîndul statelor care dețin doar o cincime din cheltuielile militare mondiale — în timp ce restul de patru cincimi revin celor două blocuri. Este de înțeles că trecerea la egalitate a acestor țări la reducerea cheltuielilor militare va fi hotărîtoare pentru diminuarea cursei înarmărilor și înfăptuirea dezarmării.

Evoluțiile negative înregistrate în ultima vreme pe plan internațional, ca urmare a intensificării ritmului înarmărilor, nu fac decât să sublinieze actualitatea demersului românesc privind înghețarea și reducerea cheltuielilor militare. Într-adevăr, anul ce se încheie a marcat noi creșteri spectaculoase ale cheltuielilor de război — care depășesc în prezent 600 miliarde de dolari — noi arme cu mare putere de distrugere au intrat în arsenalul statelor sau se află în fază de testare pe poligoane, ceea ce sporește nemăsurat pericolul unei confringeri cu urmări incalculabile pentru specia umană. În același

Ce ar însemna reducerea cu 20 la sută a cheltuielilor militare propusă de Conferința Națională a P. C. R.

• Diminuarea cu 20 la sută a bugetelor militare ale celor două blocuri ar duce la ELIBERAREA A 96 MILIARDE DE DOLARI. Aceasta reprezintă de peste patru ori valoarea ajutorului mondial pentru dezvoltare acordat țărilor rămase în urmă și de tot atîtea ori valoarea produselor alimentare importate de țările respective.

• Cu această sumă s-ar putea construi 100 000 DE ȘCOLI pentru 66 milioane de elevi; sau 5 000 DE SPITALE cu 3 milioane de paturi; sau 12 MILIOANE DE APARTAMENTE pentru 50 milioane de oameni.

• Cu numai 12 la sută din suma obținută prin reducerea bugetelor militare ale țărilor din cele două blocuri s-ar putea asigura: LICHIDAREA ANALFABETISMULUI ÎN LUME (1,5 miliarde), lansarea unor VASTE PROGRAME DE HRANĂ PENTRU COPII (4 miliarde); ASISTENȚA NECESARĂ PENTRU ȚĂRILE CELE MAI SĂRACE (3,5 miliarde); ASIGURAREA CU APĂ POTABILĂ A TUTUROR LOCUITORILOR ȚĂRILOR RĂMASE ÎN URMĂ (2 miliarde).

• Alocarea în scopuri pașnice a numai 10 LA SUTĂ din suma devenită disponibilă ar fi suficientă pentru crearea a aproape un milion de locuri de muncă în țările dezvoltate.

• Dacă numai jumătate din mijloacele financiare eliberate prin reducerea preconizată ar fi investite în sectorul civil, în trei ani s-ar obține PRODUCȚII SUPLEMENTARE ÎN VALOARE DE 40 MILIARDE DOLARI.

rețea referitoare la înghețarea propriului buget militar vin în întîmplinarea cerinței de a se pune capăt competiției înarmărilor, reprezintă inițiativa concretă, practică în acest sens.

Este lesne de înțeles ce urmări pozitive ar avea traducerea în viață a propunerii românești asupra ansamblului vieții internaționale. Mai întîi, aplicarea acestei propuneri ar duce la o sensibilă însoțirea a orientului internațional, cîci, așa cum sporește bugetele de război mărește neîncrederea și suspiciunile, reducerea acestor bugete — în cazul de față reducerea grosului cheltuielilor militare — ar înălța considerabil încrederea între state, deschizînd calea unei abordări constructive a ansamblului problematici dezarmării.

Pe de altă parte, transpunerea în viață a propunerii românești ar reprezenta o ușurare economică pentru toate statele prin eliberarea unor foarte importante mijloace de resurse pentru dezvoltare. Cu atît mai oportună și necesară apare reducerea cheltuielilor militare în condițiile de azi, cînd lumea este confruntată cu cea mai gravă criză economică din ultima jumătate de veac, care face ca bugetele de război să aprobe deosebit de dure pe umerii popoarelor. Este vorba de fonduri financiare imense, a căror utilizare în scopuri civile ar reprezenta un puternic mijloc de propulsare a progresului economic, în primul rînd în țările în curs de dezvoltare, de soluționare a multiple probleme sociale, începînd cu eliminarea flagelului foametei și subnutriției, a analfabetismului și a bolilor endemice și terminînd cu îmbunătățirea utili-

zării forței de muncă în țările afectate de șomaj. Dincolo de efectele concrete pe care le-ar avea, propunerea românească privind înghețarea și reducerea bugetelor militare ale membrilor N.A.T.O. și Pactului de la Varșovia dobîndite semnificația unui îndemn la luciditate, la mai multă voință politică din partea factorilor de răspundere ai statelor. Apare limpede că traducerea în viață a acestei propuneri ar avea multiple efecte binefăcătoare asupra ansamblului situației internaționale, deschizînd astfel larg căile trecerii la dezarmare, ca singura cale viabilă de a salvagarda pacea și securitatea mondială, destinele înseși ale omenirii, de a asigura progresul și bunăstarea tuturor țărilor.

Vasile OROS